

K A R K K I L A N A S E M A N R A N T A

Ekotehokas täydennysrakentaminen pikkukaupungin strategisen kehittämisen välineenä

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO

- 1.1 Karkkila ja Asemanranta tamperelaisin silmin
- 1.2 Tutkimushankeen rakenne

2 LÄHTÖKOHDAT

- 2.1 Suunnittelualue
- 2.2 Strategiset teemat suunnittelun kannalta
- 2.3 Analyysit
- 2.4 Teematyöpajat ja kehityskuvat
- 2.5 Kirjoitelmat ja pecha kucha -esitykset
- 2.6 Suunnitteluprosessin haasteet ja eteneminen

3 SUUNNITELMAT

- 3.1 Kompakti rakenne
- 3.2 Katu runkona
- 3.3 Kamparakenne
- 3.4 Sormirakenne
- 3.5 Saarekkeet
- 3.6 Limittyvä rakenne
- 3.7 Asukastosallistuminen ja -palaute

4 JOHTOPÄÄTÖKSET

LÄHTEET

1 JOHDANTO

1.1 KARKKILA JA ASEMANRANTA TAMPERELAISIN SILMIN

Lyhyenpitkä maakuntamatka

Tampereelta ei ole aivan helppoa matkata Karkkilaan, varsinkaan julkisilla liikenneväylillä. Etäisyys ei ole mitenkään kohtuuton - sijaitsehan Karkkila keskeisesti Suomen vetovoimakolmion Helsinki-Turku-Tampere sisällä. Historiallisesti ollaan perihämäläisyyden reunoilla – Tampere Satakunnan ja Karkkila Uudenmaan suuntaan kallellaan. Talousmaantieteellisesti erillisten seutujen välillä liikenteen virrat ja välylät eivät enää luontevasti kohtaa. Vielä 1950-luvulle asti Suomen yhdyskuntarakenne oli rakentunut pääosin taajamien ja kylien sekä niitä yhdistävän maantieverkon varaan, mutta uudet pikatiet loivat omat kehityskäytävänsä, tässä tapauksessa kakkos- ja kolmosteiden varsille.

Henkisesti käynti on sen sijaan tamperelaiselle kaupunkisuunnittelijalle tai -tutkijalle helppo - mittakaava vain vaihtuu. Tammerkosken ja Högforsin partaalle perustettiin teolliset tuotantolaitokset kutakuinkin samaan aikaan. Paikkakuntien fyysinen, sosiaalinen ja toiminnallinen henki muotoutui teollisuuden ympärille ja viime vuosikymmenten rakennemuutoskin on samankaltainen. Vanha keskustateollisuus supistuu ja uudet työpaikkakeskittymät nousevat pääväylien tuntumaan. Kauppa vaelttaa kohti liikenteen virtoja ja solmukohtia.

Menneestä tulevaan

Teollinen aikakausi synnytti Suomeen laajoiksi kasvavia kaupunkeja kuten Tampereen - ja pieninä pysyvinä yhdyskuntia kuten Karkkilan. Agraarinen ja industrialistinen yhteiskunta elivät vuorovaikutteista rinnakkaiselämää aina viime sotien ja jälleenrakentamiskauden aikaan. Vasta 1960-luvulla Suomi näyttäytyi modernina teollisuusmaana, mutta tämä kausi osoittautui hämmästyttävän lyhytkestoiseksi. Teollinen toiminta alkoi läpikäydä rakenteellisia muutoksia, jotka vaikuttivat niin tuotantoaloihin ja -tapoihin kuin logistiikkaan ja yhdyskuntarakenteeseen.

Karkkilan ja Tampereen hyväksymät kehittämissstrategiatkin ovat lähisukua toisilleen - Tampere toki tukeutuu maakuntakeskuksen vahvaan vetovoimaan, kun Karkkila taas panostaa metropolin reunavyöhykkeen asumisen ja elämisen laatutekijöihin. Muutoin menestystekijät ja kehittämistavoitteet ovat hyvinkin samanlaiset.

Kummatkin kaupungit ovat kasvavia. Karkkilan väestökehitys on tosin hyvin suhdanneherkkä – teollisuuden ja muun talouselämän rakennemuutokset heijastuvat siihen suoraan. Kun ”normaalioloissa” nettomuutto (ja sen mukana väestönmuutos) on ollut noin +20...100 henk./v., oli se laman aikana 1992-95 n. -100...200 henk./v. ja nyt vallitsevan taantumien aikana n. -50 henk./v. Tilastokeskuksen ennusteiden mukana kasvuura kuitenkin jatkuu varsin vakaana lähi-vuosikymmeninä. Tästä voi vetää kaksi johtopäätöstä: toisaalta kaupunki on edelleen – hyvässä ja pahassa

– varsin tiiviisti sidoksissa yrityselämänsä kanssa ja toisaalta kaupunki on pitkässä juoksussa kiinnostava asumispaikkakunta. Kaupungin kehittämissstrategia tarttuu kumpaankin teemaan, mutta painopiste on selvästi asumisen vetovoimaisuuden vahvistamisessa.

Kummarkaan kaupungin strategiaan ympäristön ajallista syvyyttä, sen vaalimista ja hyödyntämistä menestystekijänä ei ole erikseen nostettu esille. Omaleimainen ja aito identiteetti on kuitenkin hyvin arvokas perusta monelle muulle kehittämistavoitteelle. Vaikka savupiipputeollisuus pääosin kuuluu menneeseen aikaan, tehtaitten kulttuuriperintö, ml. sosiaaliset ulottuvuudet, voi edelleen olla merkittävä vetovoima niin yrittäjille kuin asukkaille, nykyisille ja potentiaalisille muuttajille. Teollisuuskaupungille ominainen arkkitehtuuri ja julkinen miljöö antavat yhteisölle hienot puitteet, kuten toteutuneissa uusio-käyttö- ja kunnostuskohteista huomataan. Arvot on nähtävä kokonaisvaltaisesti sisältäen myös asuin- ja palvelurakennukset, järjestö- ja vapaa-ajan ympäristöt ym. Asemanrannan kohdalla aikasyvyyden huomioon ottaminen voi olla hyvinkin yksinkertainen viivan ja pisteen (radan ja aseman paikan) näyttäminen uuden kaupunginosan asemakaavassa. 60 vuotta napanuorana toiminut rautatierata ansaitsee jäädä näkyviin korttelirakenteessa ja puistoreitistössä. Vastaavasti koko pitäjälle/kaupungille nimen antaneet Pyhäjärvi ja Karjaanjoen Högfors ansaitsevat keskeistä asemaa Karkkilan kaupunkikuvassa ja aktiivikäyttöisessä viher-rakenteessa.

Asemanranta - Karkkilan Ranta-Tampella?

Asemanrantaan katsoessa nousee tamperelaiselle mieleen Ranta-Tampella: vetovoimainen sijainti keskustan ja rannan välissä, joutomaata ja hankalia perustamisoloja, poliittisia kiistoja ja nimby-haasteita, 'suuri pieni' hanke joka on moneen kertaan suunniteltu, aina uusien ihanteiden. Teollinen kulta-aika näkyy enää nimessä ja rakennetun ympäristön toissijaisissa rakennuksissa ja rakenteissa.

Hyvä ja toimiva kaupunki on harvoin yksikeskuksinen. Tänä päivänä tutkijat korostavat kaupungin joustavuutta ja mukautuvuutta. Karkkilan keskustan rakenne, jonka solmuina ovat idässä valtatieliittymän seutu sekä lännessä torin (ja Asemanrantaan) ympäristö ja "tehdasmonttu", ja yhdistävänä pääkatuna Helsingintie, sallii toimintojen sijoittumista ja uudelleen painottumista hyvin joustavasti. Se mahdollistaa myös kestävästä, jalankulkua ja polkupyöräilyä korostavaa liikumista. Asumispainotteisenakin Asemanranta tukee elävää keskustaa, aivan kuten Ranta-Tampella omassa ympäristössään.

Asemanranta nyt! - tai sitten myöhemmin

Mikä on Asemanrannan potentiaali Karkkilan kehittämisen kannalta? Arkkitehtipiskelijöiden harjoitustyöt - joissa ei tosin tarvinnut kaikkia reunaehtoja ja rajoitteita ottaa sitovina huomioon - osoittavat mahdollisuuksien suuren kirjon. Monentyppistä korttelirakennetta ja asumismuotoa pystyy sinne sijoittamaan, keskustatoiminnoille on laajenemismahdollisuuksia ja silti jää tilaa myös virkistykselle ja viheralueille. Toivottavaa olisikin, että alueella olisivat eri toiminnot sekoittuneina: kerros- ja pientalot sekä niiden välimuodot, yksityiset ja julkiset palvelut, työpaikat ja vapaa-ajan aktiviteetit. Voidaanko ranta-alueita muo-

kata nykyistä aktiivisempaan käyttöön taikka rakentaa kanavia tai vesialtaita - sitä olisi syytä ennakkoluulottomasti selvittää ja ideoida. Vesi on urbaaniympäristössä merkittävä vetovoima- ja viihtyisyystekijä.

Asemanranta on mahdollisuus joka pitkään on odotanut - ei löytäjää; niitähän on ollut vuosikymmenten aikana jo monta - vaan toteuttajaa. Alue omaa eittämättä potentiaalia eli kehittämisedellytyksiä. Rakentaminen keskustaan ja osittain huonolle maalle merkitsee lisäkustannuksia. Jos ne ylittävät tämänhetkisen kysynnän kantokykyä, voi olla viisasta taas kerran varoa. Odotellessa voi miettiä väliaikaiskäyttöä, joka tekee alueen karkkilalaisille entistä tutummaksi ja valmentaa alueen maisemaa tulevaisuuden mallikasta kaupunginosaa komistamaan ja elävöittämään.

TTY:n Arkkitehtuurin laitos kiittää Karkkilan kaupunkia ja kaikkia hankkeeseen osallistuneita mahdollisuudesta toteuttaa haastava ja antoisa kurssi ja tutkimushanke.

Tampereella, 30.8.2013

Staffan Lodenius,
yhdyksuntasuunnittelun professori (emeritus)

1.2 TUTKIMUSHANKKEEN RAKENNE

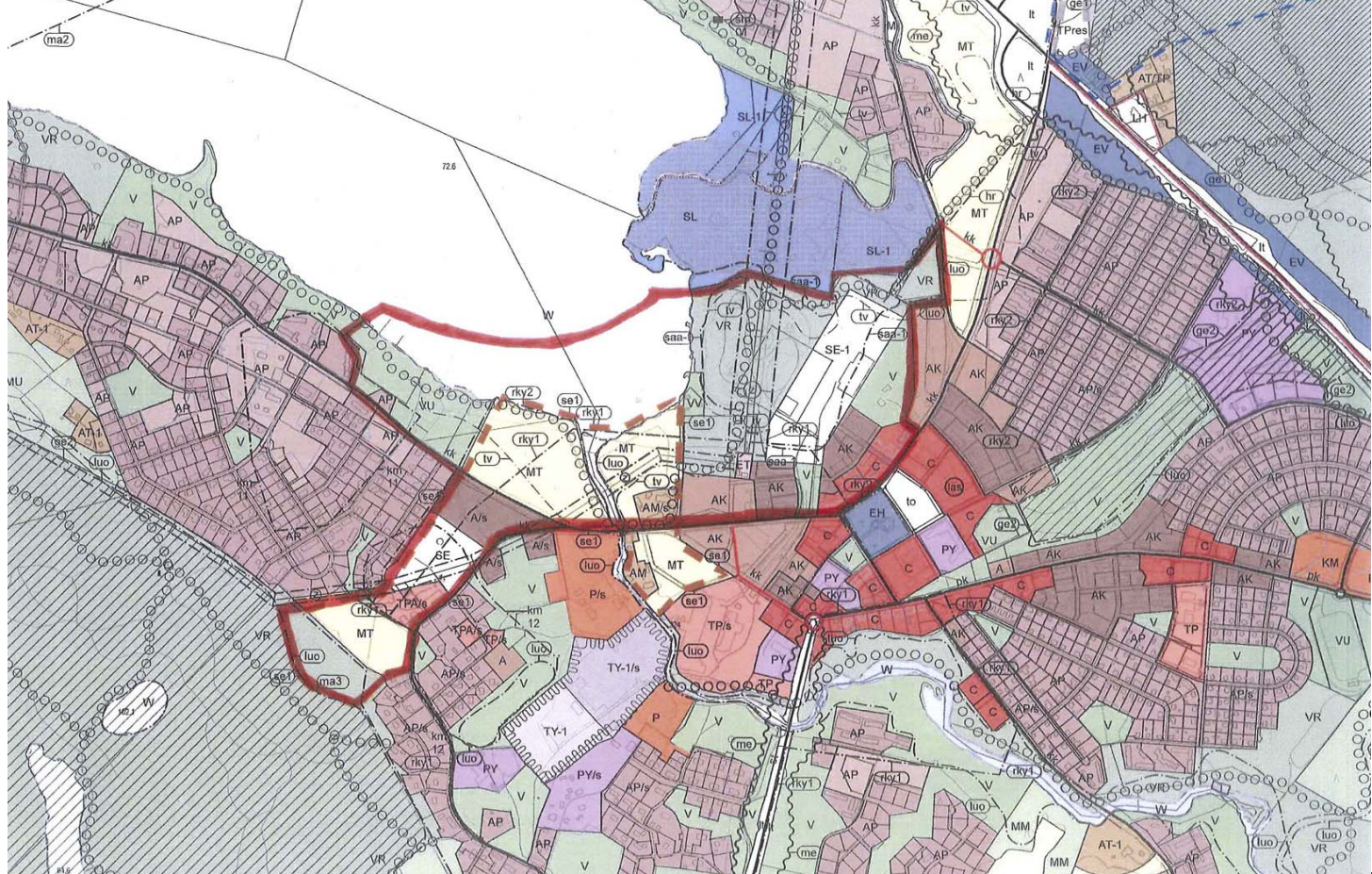
tammikuu	helmikuu	maaliskuu	huhtikuu	toukokuu	kesäkuu	heinäkuu	elokuu
ANALYYSIVAIHE		SUUNNITTELUVAIHE			RAPORTOINTIVAIHE		
tausta-aineiston kerääminen ja analysointi		suunnitteluratkaisujen kehittäminen kurssiharjoitustyönä analyysien pohjalta luonnoksista kokonaisratkaisun valintaan ja jatkokehittelyyn, mallinnukseen ja piirustusten laadintaan			päättöseminaari ja näyttely		
maastokäynti Karkkilassa		harjoitustöiden säännöllinen ohjaus työpareille ja suurempina studioryhminä kokoon-tuen			Tutkimusraportin laatiminen opiskelijoiden analyysi- ja suunnittelutyön pohjalta		
teematyöpajat		mahdollisuus asukkaiden ja opiskelijoiden väliseen keskusteluun projektin facebook-ryhmässä					
kehityskuvien laatiminen							
väliseminaari							

2 LÄHTÖKOHDAT

2.1 SUUNNITTELUALUE

Tutkimushankkeen kohteen maantieteellinen raja-
us näkyy oikealla kartassa. Alerajaukseen kuuluu
varsinaisen Asemanrannan alueen lisäksi Karjaanjoen
länsipuolisiakin alueita: Etu-Vattolan avoin ranta-alue
ja alue Etu-Vattolan ja Vanhankylän välissä. Suunnit-
telualueita rajaa lännessä Vattolan asuinalue, etelässä
Vanhakylä ja Högforsin nykyinen ja historiallinen teh-
dasalue sekä kaupungin vanha ydinkeskusta, kirkko ja
tori. Idässä aluetta rajaavat Tammelantie ja Tuorilantie
ja pohjoisessa Asemansuon Natura-luonnonsuojelu-
alue ja Pyhäjärvi. Opiskelijoiden harjoitustyössä hyväk-
sytettiin ohjeellisesta alerajauksesta poikkeaminen.

Alueen maankäyttöä vaikeuttavat sen halki kulkeva
voimalinja, rakentamiselle epäedullinen maapohja
rannan tuntumassa ja alueen käyttö teollisuuskaa-
topaikkana. Sähkölinjojen kaapelointi maan alle on
mahdollista, mutta kustannukset ovat huomattavat.
Jotta hankkeen lopputuloksena opiskelijoilta saataisiin
mahdollisimman käyttökelpoinen kokonaisuus erilai-
sia suunnitteluehdotuksia riippumatta mahdollisesta
kaapelointipäätöksestä, annettiin opiskelijatyöpareille
vapaus valita kumpaan päätösvaihtoehtoon heidän
suunnitelmansa perustuu. Molempia vaihtoehtoja va-
littiin ja jakauma sopii hyvin tilanteeseen. Kaapelointia
edellyttävän suunnitteluratkaisun tekijöitä ohjattiin
arvioimaan maankäytön tehokkuuden suhdetta kaa-
peloinnin kustannuksiin. Suurin osa suunnitelmista
perustuu nykytilanteen valossa realistisempaan ja
suunnittelun kannalta vaikeampaan vaihtoehtoon
eli suunnitelma on tehty voimalinjojen säilyttämisen
ehdoilla. Haasteiden lisäksi suunnittelualueen tekee
poikkeukselliseksi sen sijainti ydinkeskustan välittö-
mässä läheisyydessä ja samalla järven rannalla.

2.2 STRATEGISET TEEMAT SUUNNITTELUN KANNALTA

1. Ekologinen kasvava puutarhakaupunki ja tiivis kaupunkirakenne

Karkkilan puutarhakaupungissa yhdistyvät sekä kaupunkimaiset että maaseutumaiset piirteet. Asuminen, työ, virkistys, vapaa-aika ja liikenne liittyvät toisiinsa, muodostaen toiminnallisen kokonaisuuden. Keskustassa liikutaan pääasiallisesti jalan ja polkupyörillä. Viherrakentamista edistetään Pyhäjärven ja Karjaanjoen läheisyydessä olevilla puistoalueilla, kaduilla sekä piholla.

Olemassa olevat palvelut ja kunnallistekniikka ohjaavat suunnitelmallista uutta asunto- ja toimitilarakentamista keskusta-alueella. Tämä tukee kaupunkirakenteen ekologista kehitystä ja elävän kaupunkikuvan muodostumista.

Menestystekijät, joissa ehdottomasti on onnistuttava

- Asukasmäärän hallittu kasvu
- Ennakoiva ja ohjaava kaavoitus ja maapolitiikka
- Ympäristöarvot huomioidaan toiminnassa

Puutarhakaupungin käsite on peräisin Ebenezer Howardilta, joka esitti ajatuksen yhdyskunnasta, jossa yhdistyy kaupungin ja maaseudun edut. Howardin ajatuksessa puutarhakaupungit muodostivat itsenäisten pikkukaupunkien kehän suurkaupungin ympärille. Puutarhakaupunki oli asukastieheydeltään 1800-luvun kaupunkiasumiseen verrattuna harva. Keskeisimpiä piirteitä puutarhakaupungin ajatuksessa on mm. vehreys, toiminnallinen monipuolisuus, rajattu maantieteellinen alue ja joukkoliikenne.

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2. Monipuolinen elinkeino- ja palvelurakenne

Teknolomiteollisuuden suhdannevaihtelut vaikuttavat Karkkilaan erityisen voimakkaasti, koska elinkeinorakenne on teollisuuspainotteinen.

Työpaikkaliikenne eli pendelöinti suuntautuu naapurikuntiin ja pääkaupunkiseudulle. Päivittäin Karkkilaan tulee töihin 1300 henkilöä ja kaupungin ulkopuolelle lähtee 1600 karkkilalaista.

Menestystekijät, joissa ehdottomasti on onnistuttava

- Hyvä kuntakuva ja kehitysmuotoinen ilmapiiri
- Vetovoimainen ja kilpailukykyinen elinkeinoympäristö
- Kaupunki on aktiivinen ja luotettava yhteistyökumppani
- Tehokas ja tavoitteellinen edunvalvonta
- Toimivat liikenneyhteydet ja joukkoliikenteen parantaminen
- Laadukkaat ja monipuoliset varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut

Suunnittelun kannalta teema liittyy Asemanrannan ja keskustan suhteeseen ja molempien alueiden houkuttelevuuteen ja yleisemmin kaupungin imagon kehittämiseen maankäytön suunnittelun keinoin. Keskeistä teeman kannalta on alueiden määrittäminen eri toiminnoille ja samalla toimintojen sekoittaminen monipuoliseksi rakenteeksi, jossa on sekä asumista, palveluja että työpaikkoja.

2. TOIMINNOT

3. Aktiivisesti osallistuvat kaupunkilaiset

Karkkilan rikkaan kulttuuritarjonnan vahvuutena on yhteisöjen omaehtoinen toiminta. Erityisen tärkeää on tarjota kaupunkilaisille mielekkäitä osallistumismahdollisuuksia harrastusten, kulttuurin ja vapaaehtoistyön parissa.

Kolmas sektori tuottaa palveluita aktiivisesti yhteistyössä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa. Kehitetään kaupunkilaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Menestystekijät

- Vireä kansalaistoiminta
- Aktiiviseen kuntalaisuuteen kannustavat koulutus-, kulttuuri-, urheilu- ja muut harrastuspalvelut ¹

Asukasosallistuminen on tärkeää kaupunkisuunnittelun eri vaiheissa. Luonnosvaiheessa asukkaiden omakohtainen asiantuntemus voi tuottaa lähtötietoja, toiveita ja tavoitteita. Kun eri suunniteluratkaisuvaihtoehdot on esillä, on kriittisen kansalaiskeskustelun aika, jotta eri ratkaisujen edut ja haitat voidaan kartoittaa. Alustavan suunnittelun jälkeen on vielä varsinainen kaavaprosessi omine osallistamismenettelyineen ja lopulta päätöksenteko.

(Karkkilan kaupungin strategiassa mainitaan yhtenä strategisena teemana kaupungin taloudellinen tasa-paino, jonka edellytyksinä korostuvat henkilöstöasiat. Tutkimushankkeen teemoiksi valittiin vain muut kolme strategista teemaa, joihin voidaan suoraan vaikuttaa kaupunkisuunnittelullisilla keinoilla.)

3. TOIMIJAT

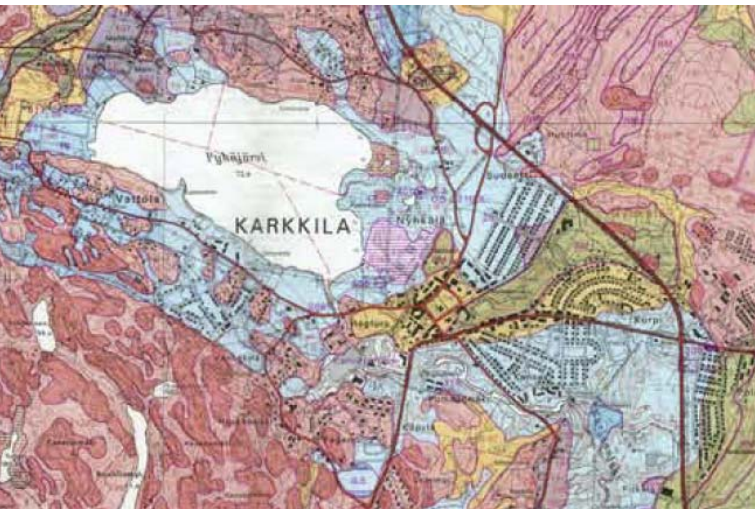
2.3 ANALYYSIT

Maaperä

Suunnittelualueen vallitseva maalaji on hiesu. Perustamisolosuhteet eivät siis ole erityisen hyvät. Hiekkamoreenia löytyy lähinnä Närön tilan alueelta ja suunnittelualueen lounaiskulmasta. Salimäen alueella on hiekkamaata ja keskustan alueella karkeaa hietaa.²

hiekkamoreeni	vaalea punainen
hiekkamareeni	vaalea vihreä
karkea hieta	vaalea keltainen
hieno hieta	violetti
hiesu	vaalea sininen
savi	sininen

Geologian tutkimuslaitos

Pilaantunut maa-aines

-Asemansuon kaatopaikka toiminnassa vuodesta 1947 vuoteen 1975

-pääosin metalliteollisuuden jätteitä; kuonaa ja valumahiiekkaa

-yhteensä n. 500 000t valimohiekkajätettä (n. 250 000m³) 50 000t kuonaa ja 3000t hormitiliä, lisäksi rakennusjätettä sekä maansiirtojätettä
-mahdollisesti käytetty jäteöljyn käsittelypaikkana
Pilaantunut maa-aines tullaan siirtämään alueen länsiosaan, mikä näkyy havainnekuvasa vihreänä alueena. Tälle alueelle on suunnitteilla puisto/virkistysalue.

Itäosassa näkyvä alue, josta pilaantunut maa-aines on kaivettu, voidaan kaavoittaa asumiselle.

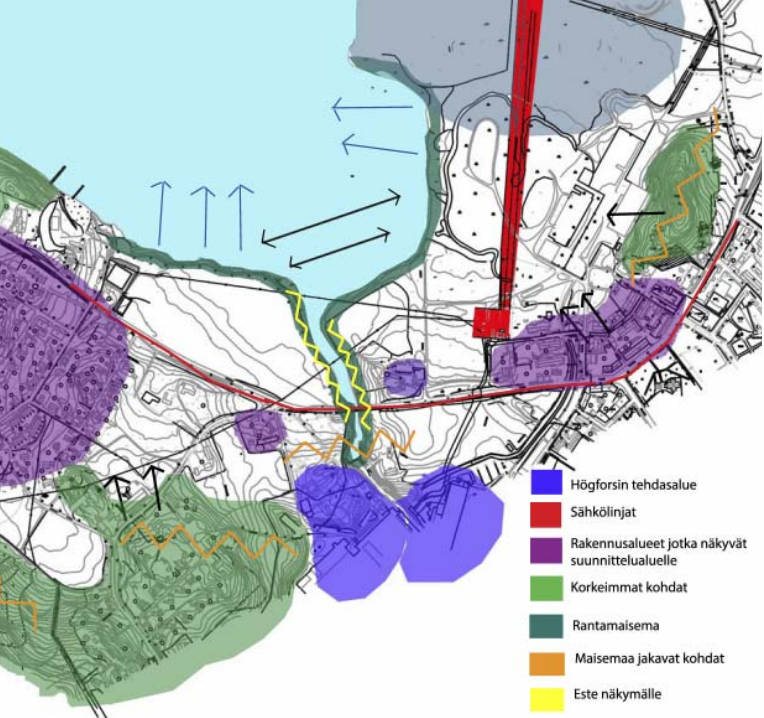
Uudenmaan ELY-keskuksen kanta on, että jätetäyttömaa tulee poistaa alueelta, johon asumista on kaavailtu.

Pinnanmuodot

Alla Pyhäjärven ympäristön korkeustasokartta. Pyhäjärvi (72,6 mpy) muodostaa oman laaksoalueensa. Samoin tekevät Karjaanjoki ja Saavajoki, joiden muovaamat laaksoalueet ovat kiemuraisia ja monimuotoisia. Korkeat selänteet Pyhäjärven länsi- ja lounaispuolella nousevat yli 130 m meren pinnan yläpuolelle. Kartassa punaisella erottuvat korkeimmat kohdat ja vaalean sinisellä matalimmat. Suunnittelualue on pääosin alavaa ja tasaista lukuunottamatta jyrkkää Salimäkeä. Maasto myös nousee selkeästi alueen lounaisnurkkaan edettäessä. Asemanranta on huomattavasti alempana kuin keskusta ja rinne Närön tilan itäpuolella on jyrkkä.³

Maisema

Pyhäjärven suojaisa kaakkoisranta tarjoaa valoisuudeltaan ja näkymiltään jo viihtyisän asuinympäristön muodostumisen edellytykset.

- Rinteet rajaa näköyhteyden keskusta-alueeseen
- > Asemanrannan suunnittelulla on vaikea vaikuttaa keskustan viihtyvyyteen
- Voimalinjat halkaisee alueen--> rajoittaa rakennusten sijoittelua ja vaikea maisemoida
- Pitkän rantaviivan ansiosta maisemallisesti rikkaita näkymia muodostuu runsaasti
- Maisemalliset liittymiskohdat ovat eri luonteisia
- > Keskustan suunnassa on 3-4 kerroksisia betonisia kerrostaloja-->Lahden toisella puolella näkyy puupien-taloalue

Pienilmasto

Tuulisuusolosuhteet ovat suotuisat: tuulee tehtaalta päin (lounaistuulet).

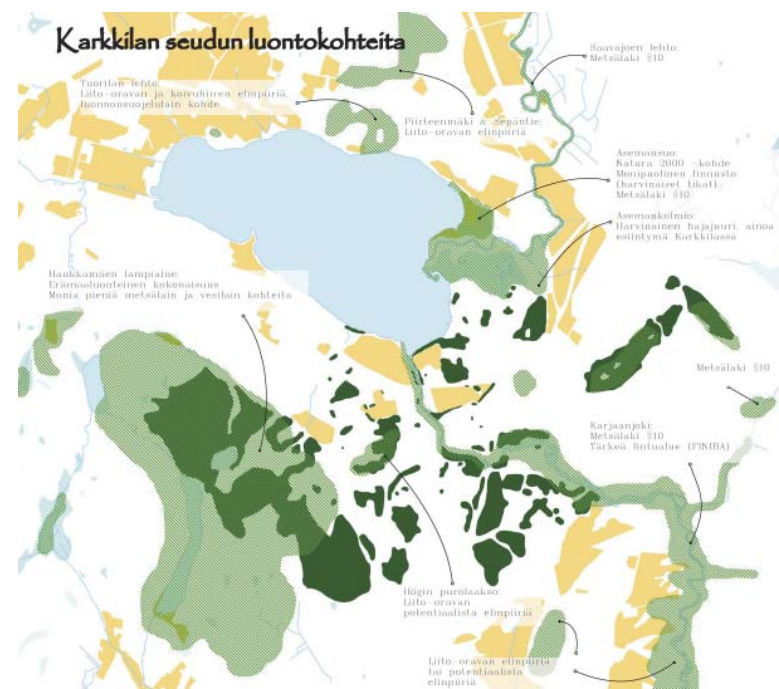

Kasvillisuus

Pyhäjärven itärannalla Saavajoen suistossa. Alueella on reheväkasvuista lehtokorpea ja paikoin luhtaista sekametsää. Kevättulvat ovat voimakkaita. Alueella on erityisesti linnustollista merkitystä. Asemansuon alue on kuivunut ilmeisesti ojituksen seurauksena. Nykyisin alueella on suurten lehtipuiden luonnehtimaa luhtaista sekametsää ja rehevää lehtoa. ⁴

Natura-alueen hyvin läheinen sijainti asettaa vaatimuksia suunnittelulle. Suotuisaa olisi jättää rakentamaton "suojavyöhyke" Natura-alueen rajaa vasten tai keventää rakentamisen mittakaavaa ja jättää rakennusmassojen väleihin luonnontilassa olevaa ympäristöä.

Kartassa vihreällä vinoviivituksella on merkitty luontoselvityksen erittelemät kohteet, tummalla vihreällä suunnittelualueita ympäröivät metsäalueet ja keltaisella peltoalueet

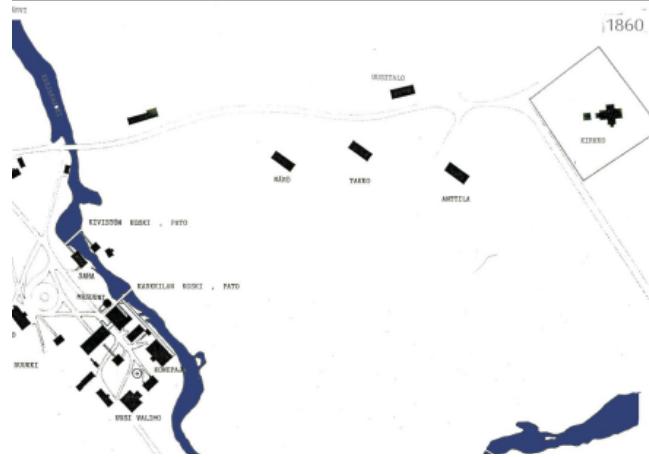
- Arvokkaat kulttuurimaiset (pelto)maisema - Järvenpään kylän kulttuurimaisema - Vattolan rantapello
- Harjualueet suunnittelualueen lähellä muodostavat korkeimmat kohdat maisemassa
- Muu suunnittelualueen lähellä sijaitseva metsämaisema
- Suojeltu suomaisema, heti suunnittelualueen viressä
- Karkkilan historiallisesti merkittävimmät rakennetut ympäristöt (Högforsin tehdasalue ja Sudeetti) eivät näy suunnittelualueelle, toisaalta Fagerkullan alueella on yhteyksiä Suunnittelualueeseen
- Högforsin tehtaan piippu on ainoa rakennus tehdasalueella joka näkyy maisemassa
- Uusi kaupunki ja teollisuuden alue, joka ei sovi perinteiseen maisemaan
- Pyhäjärven rantamaisema, vapaa rakentamisesta
- Karjaanjoen tehdas- ja jokimaisema ei näy suunnittelualueelle

Historia

Alkujaan Asemanranta on ollut loivaa lietettä. Liele on vähitellen maaduttanut matalaa rantaa ja rantaviiva on siirtynyt ulommas. Karkkilan muutos maatilojen alueesta ja pienestä kauppapaikasta teollisuuspaikkakunnaksi alkoi, kun Högforsin ruukki perustettiin. Karjaanjoen kosken partaalle valmistui masuuni vuonna 1822. Malmi saatiin Kulosuonmäen rautakaivoksesta.

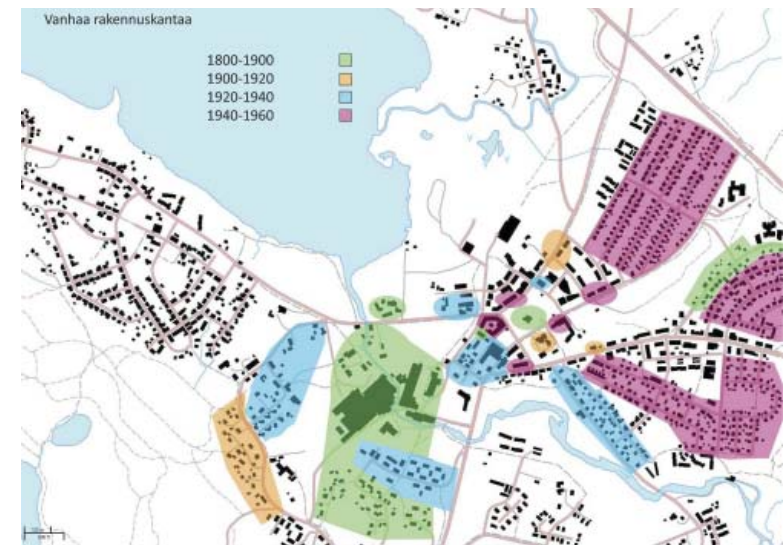
Asemanranta oli 1800-luvun lopulla pohjoisosistaan suota, eteläosa ja Etu-Vattola peltoa. Ruukki, valimo ja masuuni toimivat 1860-luvulla vielä Karjaanjoen länsipuolella. Itäpuolelle oli vuosisadan vaihteessa rakennettu vasta muutama maatila ja uusi kirkkorakennus. Rautatie Högforsin tehtaalta Hyvinkäälle kulki Asemanrannan alueen halki vuodesta 1911 vuoteen 1967. Rata on pääosin purettu.

Ensimmäisen maailmansodan aika tarkoitti paitsi tragediaita, myös metalliteollisuudelle tilausten kasvua. Karkkilassa elettiin voimakkaan muutoksen aikaa 1920-40-luvuilla, jolloin työläisille tarvittiin lisää asuntoja. Rakennettiin Sudetin, Korven ja Kankaan asuntoalueet, uusi Tuen talo, Pohjapirtti ja hotelli Rautaruukki. Helsingintien varsi oli rakennettu jo aiemmin. Ennen oli ruukki ja kirkonkylä, nyt tehdas ja kauppa.

Pienelle teollisuuspaikkakunnalle tyypillisesti Karkkila oli sosioekonomisesti voimakkaasti jakautunut. Karkkilaan kehittyikin vahva yhteisöllinen työväenliikkeen ja -kulttuurin perinne. Kulkuyhteyksiä Helsingin suuntaan paransi valtatie 2:n valmistuminen 1950-luvun lopulla. Pyhjärven kunta liitettiin 1969 Karkkilan kauppalaan, josta 1977 tuli kaupunki.⁵

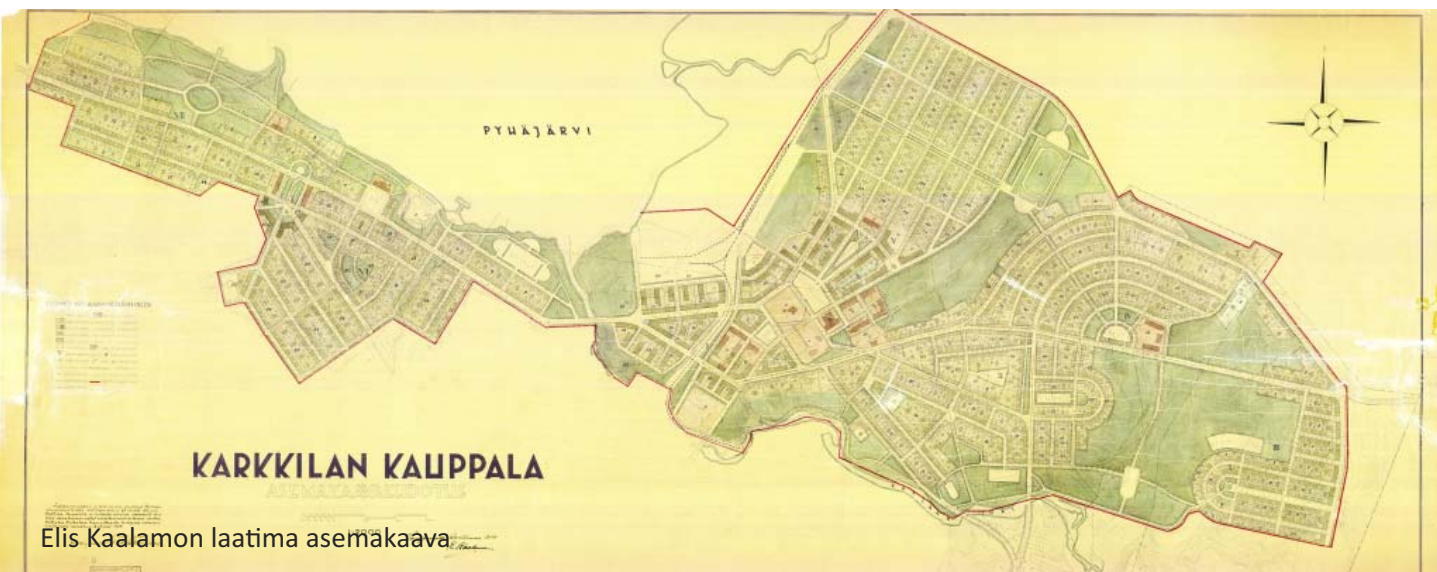
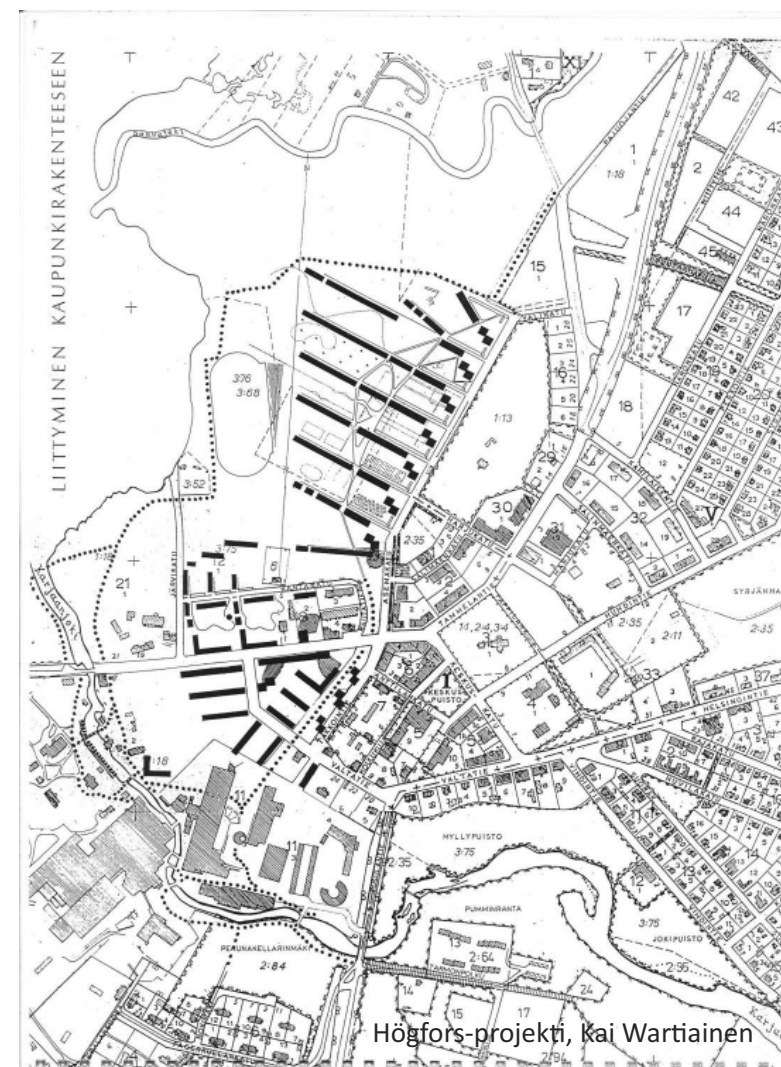
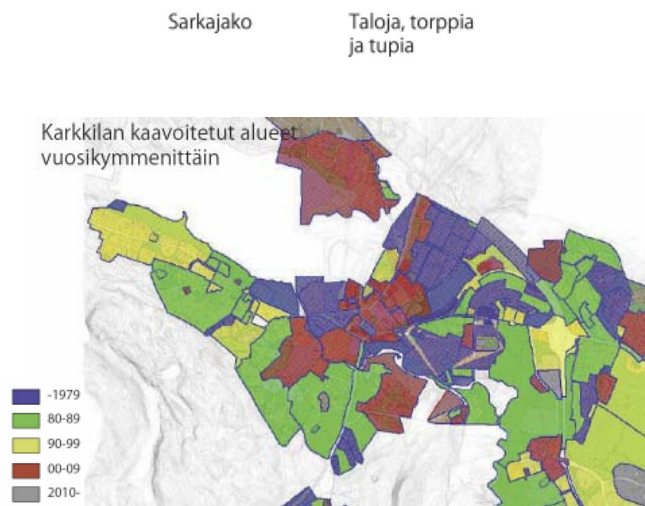
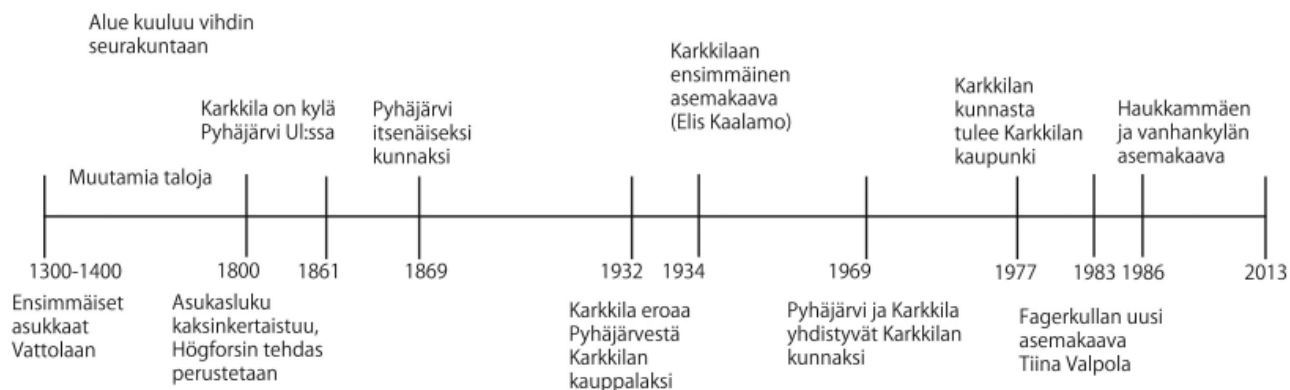
Asemanrantaa käytettiin teollisuuden varasto- ja kaatopaikka-alueena. Rantaa on täytetty muun muassa ruukin valuhiekalla ja täyttöä jatkettiin aina 1980-luvulle asti. Suomen vientiteollisuuden muutos ja lama aiheutti vakavat talousvaikeudet Karkkilalle 1990-luvulla, jolloin Asemanranta jäi käyttämättömäksi joutomaaksi.

Kaavahistoria

Kun Karkkila oli itsenäistynyt omaksi kauppalakseen 1932, laadittiin kauppalan rakentumista ohjaamaan asemakaava. Kauppala kasvoi suunnitellusti Elis Kaalamon asemakaavan mukaan. Karkkilan katuverkko perustuu edelleen alkuperäiseen kaavaan. Högforsin tehtaan uutta asuinalueita varten 1945 suunniteltu asuinalue ei toteutunut.

Uusi rakennusperinnön ja paikallisen miljöönsuojelua arvostava ajattelu näkyy Tiina Valpolan 1980-luvulla uudistamassa Fagerkullan kaavoitustyössä. Uudet näkökulmat ilmenevät myös Kai Wartiainen Karkkilan töissä. 1980-luvun puolivälissä käynnistyi Högfors-projekti, joka kartoitti Högforsin alueen vanhaa rakennuskantaa ja historiaa sekä kehitti uutta käyttöä vanhoille teollisuustiloille. Suunnitelmassa tehdasalue haluttiin liittää toiminnallisesti muuhun kaupunkiin. Suunnitelmaan kuului uusi asuinalue, muutettu valtatie ja hotelli ja kokouskeskus.⁶

Liikenne

Osayleiskaavan liikenneselostuksen rakennemallissa on esitetty Asemanrantaan aiempiin yleiskaavoihin perustuva Tammelantien rinnakkaisyhteys, joka on kuitenkin osayleiskaavasta karsittu pois.⁷

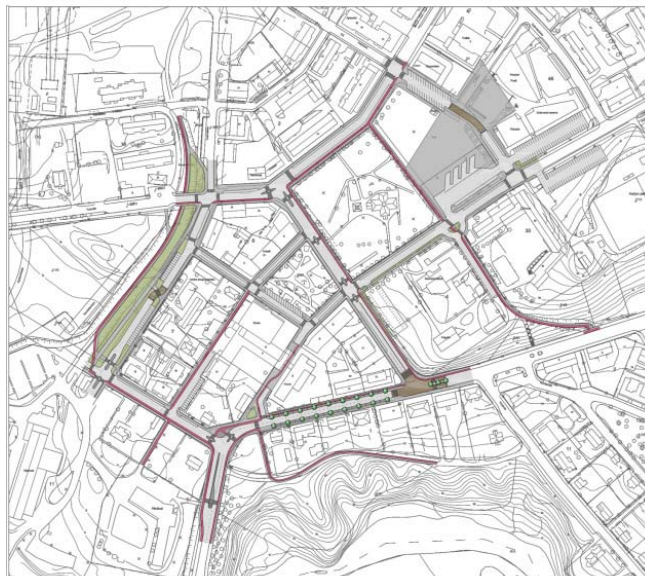
Uusia kevyen liikenteen yhteystarpeita on ilmaantunut erityisesti keskustan ulkopuolella. Varsinaista kävelykatua ei Karkkilassa ole.

Keskustan pyörätiet on katkonaisesti sijoitettu, mikä vaarantaa liikennettä ja tekee pyöräilyä epämukavaa reittinsä tuntevallekin karkkilalaiselle.

Asiakaspysäköinti Karkkilan liikkeissä toimii 80% mielestä hyvin tai erittäin hyvin.

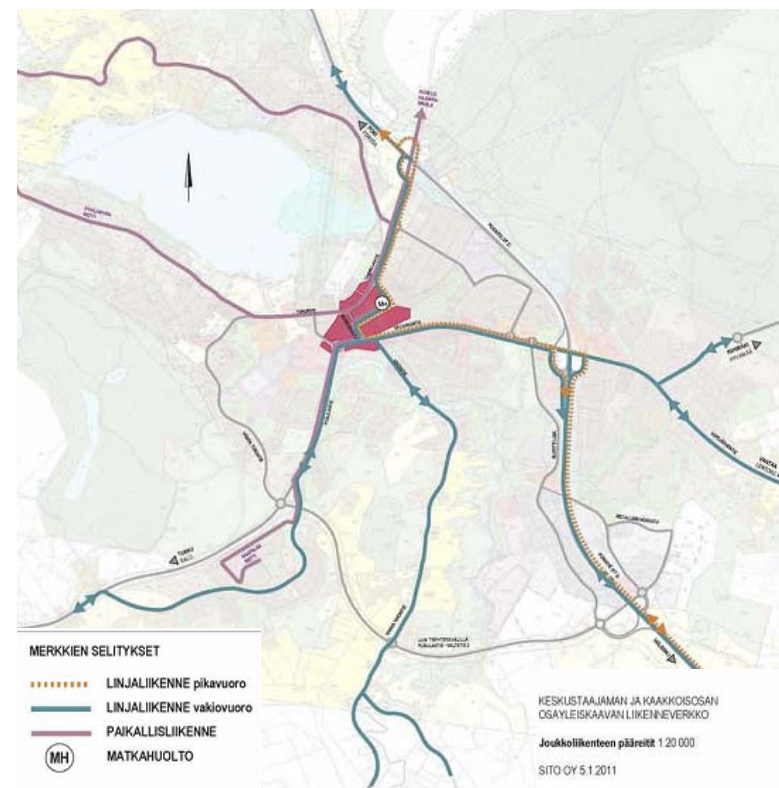
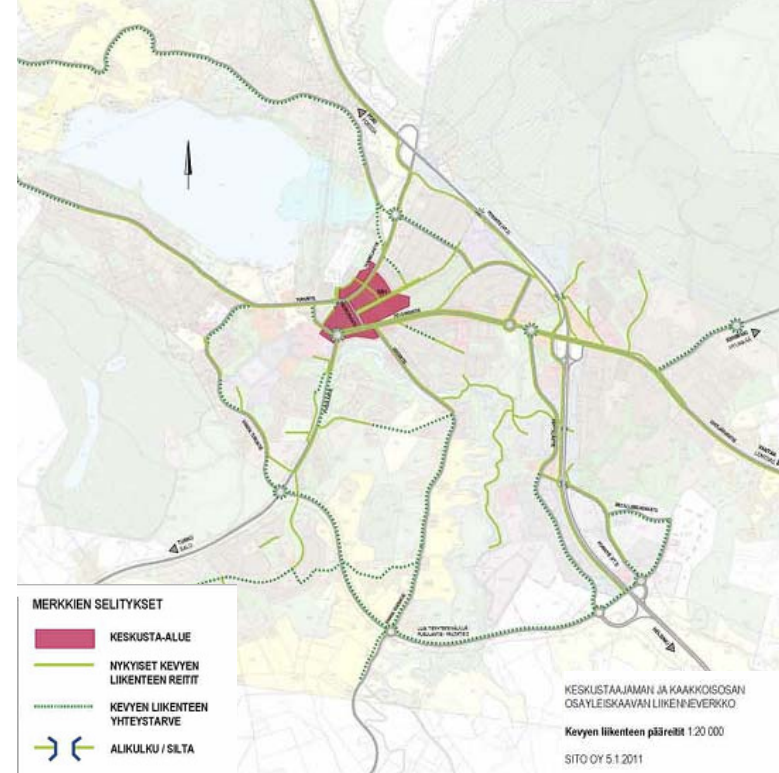
Yrittäjäkyselyssä selvisi että suurimpia liikenteen ongelmia on mm. katujen ylittämisen turvattomuus, autojen suuret nopeudet ja katujen kunto (myös jalkakäytävillä).

Tulevaisuudessa keskustan liikennettä on tarkoitus rauhoittaa eteläisen yhteystien avulla.

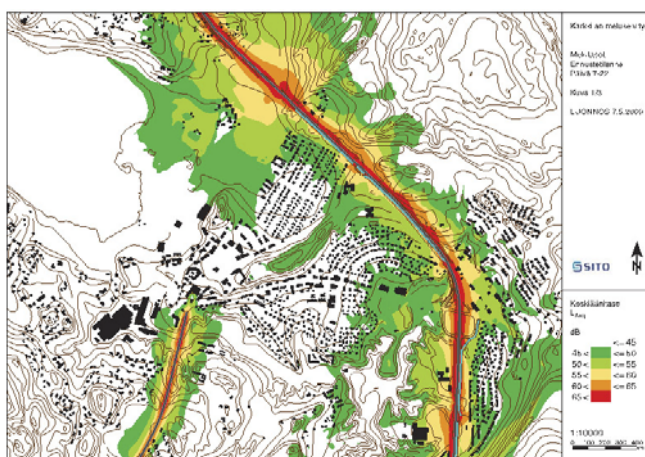
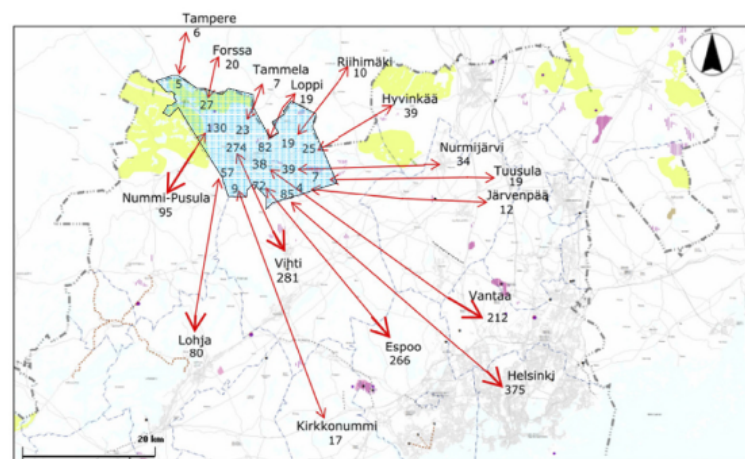

Liikennemelu on Asemanrannalla hyvin vähäistä, johtuen maaston pinnanmuodoista ja etäisyydestä Porintielle.

Työssäkäyntiliikenne suuntautuu ensisijaisesti Karkkilasta pääkaupunkiseudulle ja Vihtiin sekä Vihdistä Karkkilaan. Pori - Forssa - Helsinki -oikoradasta tehtiin esiselvitys vuonna 2009, mutta hankkeen toteutuminen näyttää realistiselta aikaisintaan 20-30 vuoden päästä.

Työssäkäynti Karkkilasta ja Karkkilaan vuonna 2009

Kaavatilanne

ONGELMAT

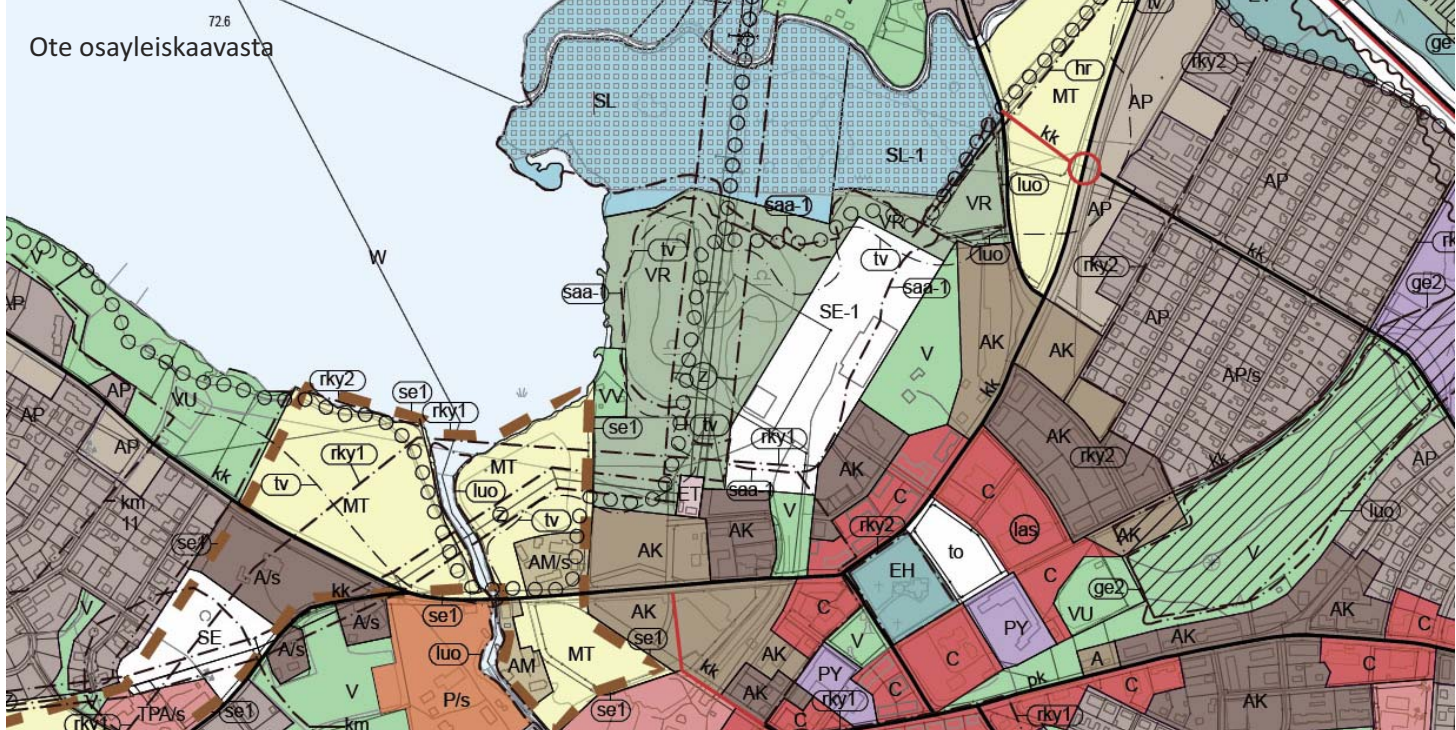
MERKINNÄT

- häiritsevä/huonokuntoinen rakennus
- häiritsevä rakennelma
- kulunut, roskaantunut alue
- hoitamaton, epäviihtyisä alue
- pengerrys
- maastoleikkaus
- voimajohto
- kulkurajoitus - yksityinen alue, luonnonsuojelualue

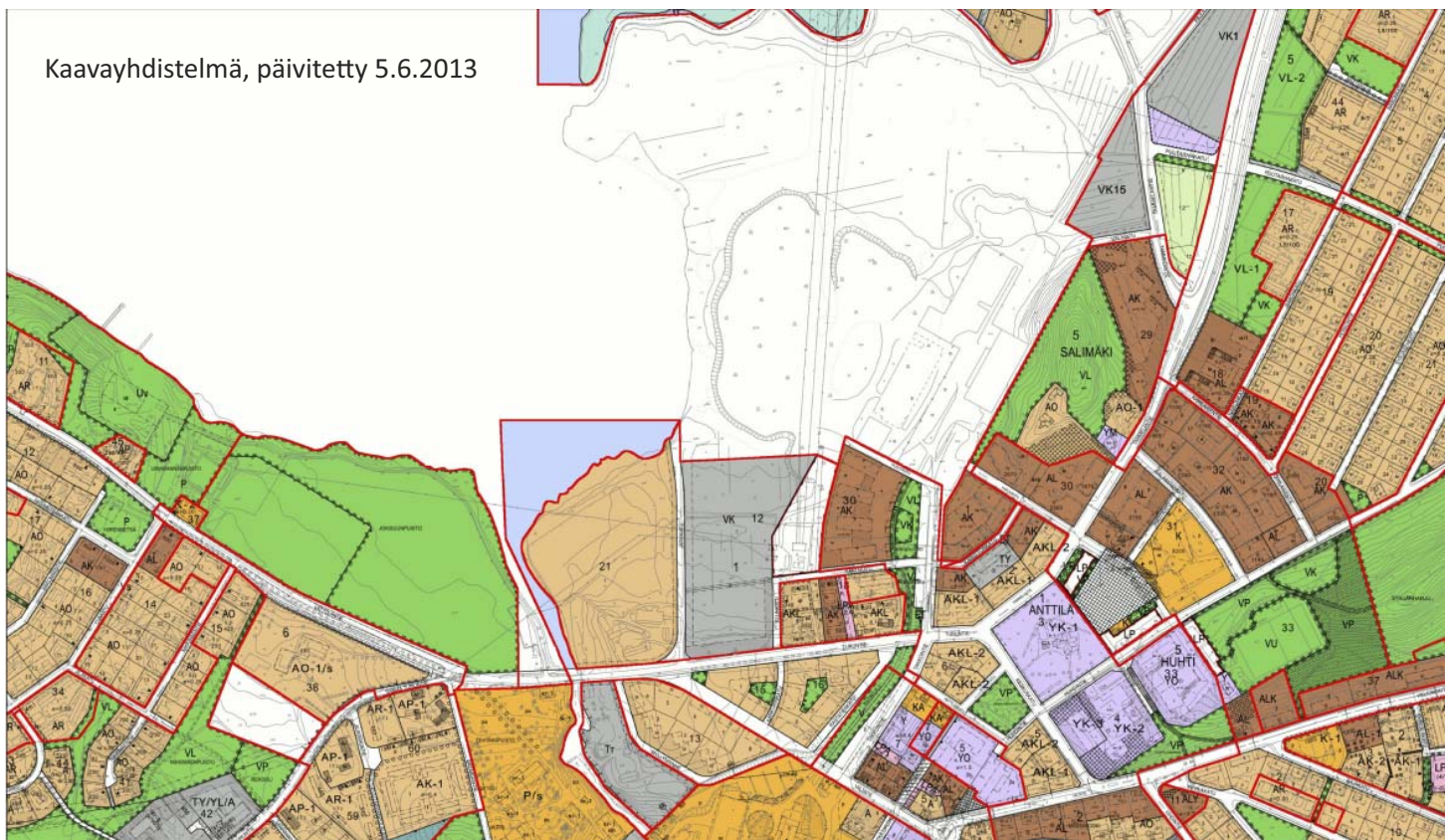
Voimalinja

Alueella on kaksi voimalinjaa, eikä niitä voi poistaa ilman kohtuuttomia kustannuksia. Voimalinjoille on varattu korttelialueiden kohdalla yhteensä 60 metrin levyinen suoja-alue, jolle ei saa rakentaa ja joka on pidettävä vapaana puustosta.

Ote osayleiskaavasta

Kaavayhdistelmä, päivitetty 5.6.2013

2.4 TEEMATYÖPAJAT JA KEHITYSKUVAT

Teematyöpajat

Tulevaisuuden Karkkilan mahdollisia kehityssuuntia opiskelijat pohtivat työpajatyöskentelynä kolmessa ryhmässä, joiden teemat pohjautuivat kaupungin strategiaan. Työpajaa edelsi vierailevan asiantuntijan luento. Aluksi opiskelijat esittivät lisäkysymyksiä asiantuntijalle. Tämän jälkeen opiskelijoille annettiin tehtäväksi miettiä 50 vuoden aikajanelle (2013-2063) tulevaisuuden dystopiaa ja utopiaa. Opiskelijoita kannustettiin käyttämään mm. backcasting-menetelmää, jossa tietystä tulevaisuuden tilanteesta päätellään aiempia vaiheita. Työpajan loppuvaiheessa pienryhmät siirtyivät kehittämään realistisia ratkaisuja eli kehityskuvia, jotka käsiteltiin kurssin väliseminaarissa.

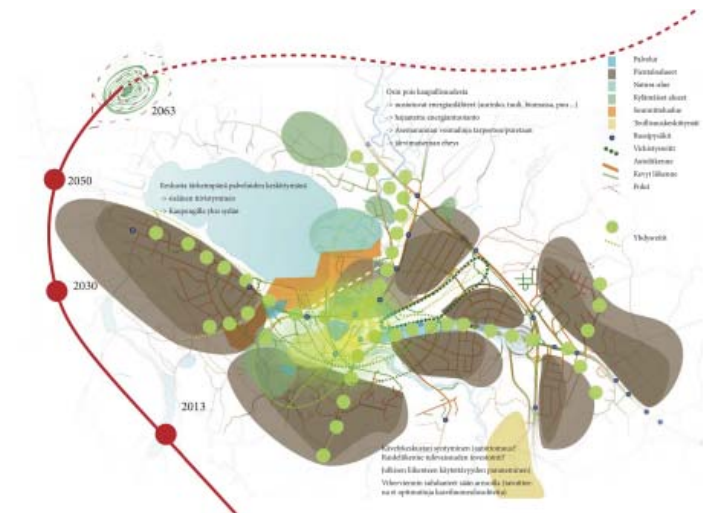
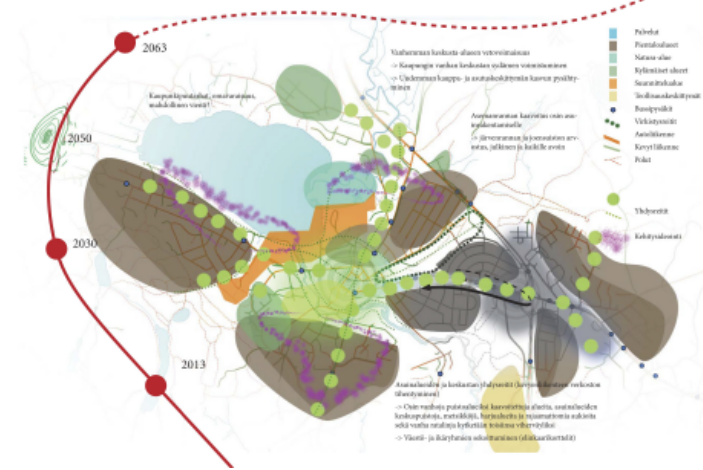
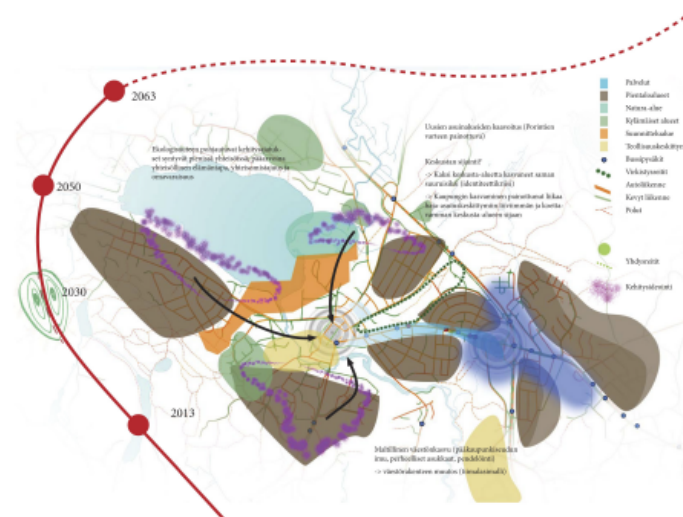
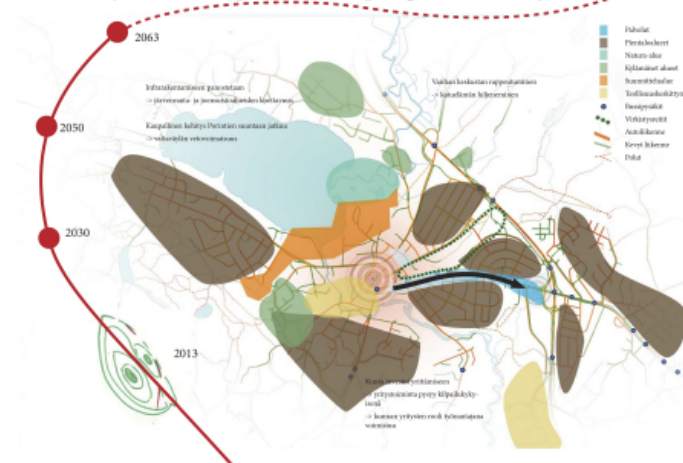
Kehityskuvat

Maankäytön kehityskuvalla tarkoitetaan tässä yleispiirteiseksi tai kaaviomaiseksi pelkistettyä kuvausta alueen tulevasta maankäytöstä, miljööstä ja imagosta sekä näihin vaikuttavista tekijöistä. Muuttujina olivat sekä fyysiset rakenteet (liikenneverkko ja rakennuskanta) että sosiaaliset yleistrendit (elintaso, elämäntapa, työllisyys, turvallisuus). Opiskelijat toteuttivat kehityskuvat lähtökohtaisesti kartan muodossa sisällyttäen niihin myös kuvia, kaavioita ja sanallisessa muodossa olevia tavoitteita. Tehtävänä oli vuorovaikutteisen ryhmätyön kautta kiteyttää ja yhteensovittaa johtajatukset ja erilaisten skenaarioiden ja vaihtoehtojen tavoiteltavat piirteet yhdeksi näkemykseksi.

Teematyöpaja 1:
Ekologinen puutarhakaupunki,
vierailevana asiantuntijana Harry Edelman

kehityskuvan laatijat:
Laura Nikkinen, Tuomas Tervonen ja Ville Reima

Kestävän ja kasvavan puutarhakaupungin 0+ -kehityskuva

Viherväylät ja täydennysrakentaminen

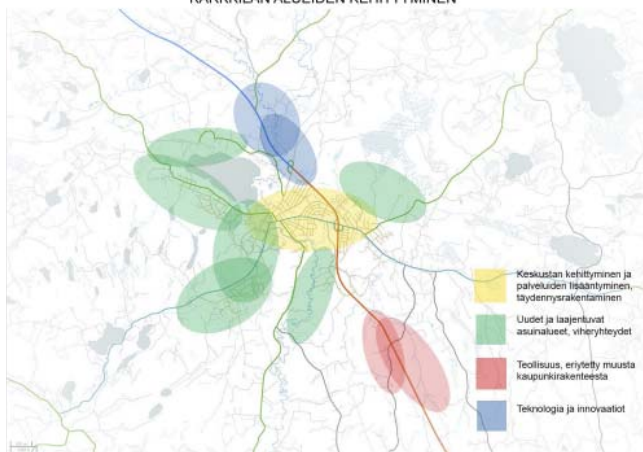

Teematyöpaja 2:
Kulttuuri ja palvelut,
vierailevana asiantuntijana Tiina Valpola

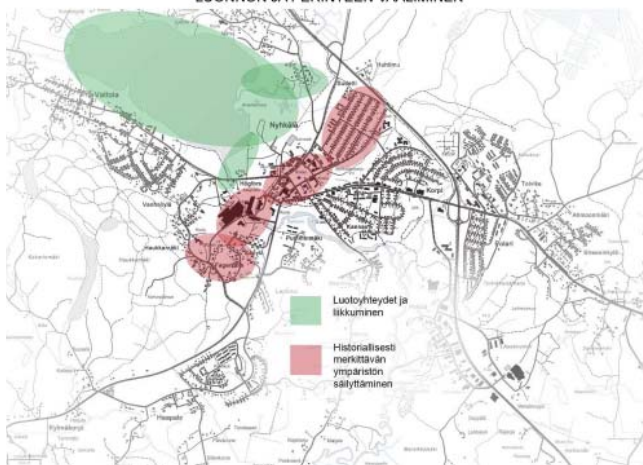
kehityskuvan laatijat:
Kasmir Jolma, Henni Ruohonen ja Lassi Viitanen

KARKKILAN ALUEIDEN KEHITYMINEN

LUONNON JA PERINTEEN VAALIMINEN

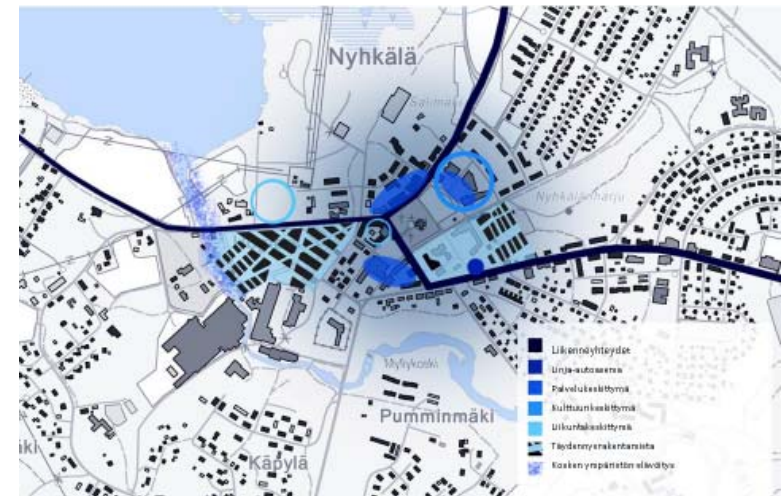
kehityskuvan laatijat: Viljanen Väisänen Tilaeus
poimintoja kehityskuvasta:

Pääosa Helsinkiin kulkevista linja-autoyhteyksistä kulkee Porintietä pitkin. Tavoitteena olisikin että linja-autoreitit kulkisivat jatkossa Karkkilan keskustan kautta ja keskusta saataisiin vilkkaampien kulkuyhteyksien varrelle.

Nuorille ei ole tarpeeksi toisen asteen koulutusmahdollisuuksia, joiden vuoksi Karkkilaan kannattaisi jäädä yläasteen jälkeen. Karkkilaassa ammattikoulutusta voisi panostaa aloihin, jotka tukevat Karkkilan yrityksiä ja niiden kehitystä. Näin Karkkilan voisi nähdä houkuttelevana asuinalueena jokaisessa elämäntilanteessa.

Kosken ympäristö tulisi olla hyvin hoidettu ja siellä pitäisi olla ulkoilureittejä. Rantaan voisi miettiä waterfront-asumista, joka erikoisuutena houkuttelisi asukkaita kauempaakin. Palvelut voisi laajeta aina kosken rantaan saakka, jotta alue saataisiin vetovoimaisemmaksi. Koskea voisi hyödyntää esimerkiksi melontaan ja kalastukseen näkyvämmiin.

Torin viihtyvyyden lisääminen on yksi keskustan kehittämisen osa-alue. Karkkilan vehreys jää nykyisellään keskusta-alueen ulkopuolelle. Ympäriöivät viheralueet voisi tuoda osaksi keskustaa puuistutuksilla.

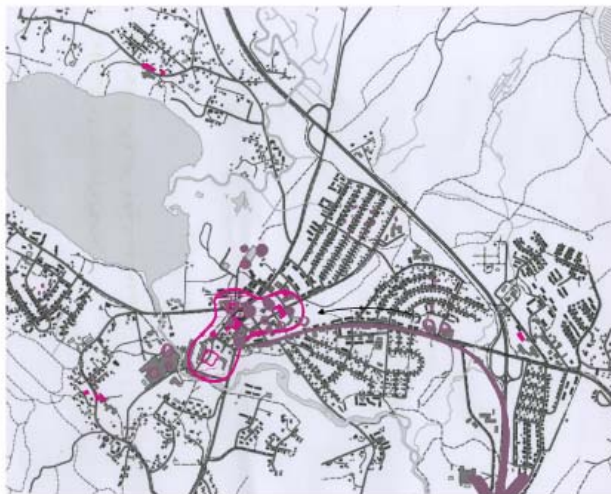
Teematyöpaja 3:
vuorovaikutus,
vierailevana asiantuntijana Kimmo Rönkä

kehityskuvan laatijat: Iina Tuominen, Tytti Turpeinen,
Jutta Vuorinen ja Sanna Liuksiala

VIHERALUEET LIKUNTATILAT

TYÖ KOULUTUS

TAPAHTUMAT

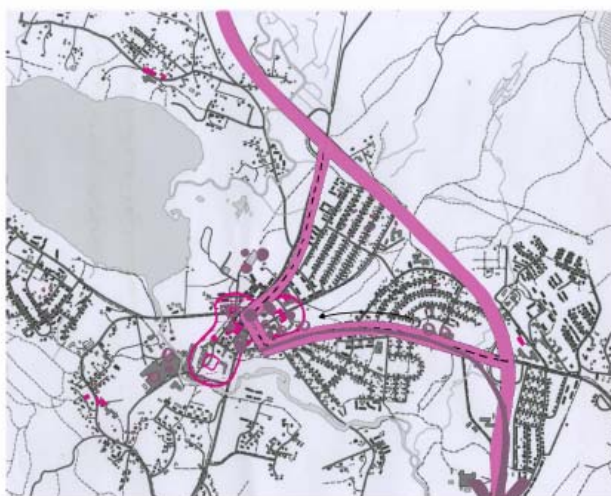

PALVELUT

ASUMINEN

TYÖ PÄÄKAUPUNKISEUDULLA

KEHITYSKUVA

PORUKAN KOKOINEN KAUPUNKI

2.5 KIRJOITELMAT JA PECHA KUCHA -ESITYKSET

Kurssin sisältöön kuului yhdyskuntasuunnittelun käsitteellisen osaamisen syventäminen kirjoitelman ja sen pohjalta laaditun lyhennetyn pecha kucha -esityksen avulla. (Pecha kucha on tiivis esitelmä, jonka runkona on 20 kuvaa, joista kukin näkyy vain 20 sekunnin ajan.) Aihepiiriä ei rajattu Karkkilaa koskevaksi, mutta otteita kahdesta kirjoitelmasta on sisällytetty tähän raporttiin, koska niissä esitetyjä pohdintoja voidaan mahdollisesti soveltaa myös Karkkilan maankäytön kehittämisessä tai varsinaisten harjoitustyösuunnitelmien johtajatuosten ymmärtämisessä.

Vuorisen seuraavassa käyttämä toiminnallinen, tilan käyttöön liittyvä ”epätilan” käsite poikkeaa yleisemmästä ”epäpaikan” käsitteestä, joka taas viittaa paikallisten erityispiirteiden puuttumiseen.

Heikki Vuorinen: Prologi epätiloista

Fyysistä ympäristöä tarkkaillessa törmää erilaisiin epätiloihin. Näiden epätilojen syntymisen taustalta saattaa löytyä hyvinkin erilaisia syy-seuraussuhteita. Näkyvin epätila on ”hylätty-tila” jota leimaa esimerkiksi teollisuuden siirtyminen toisaalle tai vanhentuneen teknologian käyttämättömyys. Myös alueen kehitys-suunta vaikuttaa tilojen käyttöasteeseen ja mahdolliseen hylkäämiseen. ”Hylätty-tila” voi olla strategisesti merkittävällä paikalla ja suurikokoinen (teollisuusalueet) tai logistisesti hyvinkin saavutettamattomissa ja pieni (autiot maatilat).

Toinen epätilan merkittävä tyyppi on ”saarrettu-tila”. Nämä tilat ovat usein, ympäristön tehokkaasta käytöstä johtuen, varsin pieniä ja huomaamattomia. Esimerkiksi hankalan muotoisen tontin vaikea hyödynnettävyys saattaa johtaa tilan käyttämättömyyteen ja saartumiseen. Toisinaan nämä epätilat, niiden huonosta soveltuvuudesta huolimatta, nimetään esimerkiksi viher- tai puistoalueiksi.

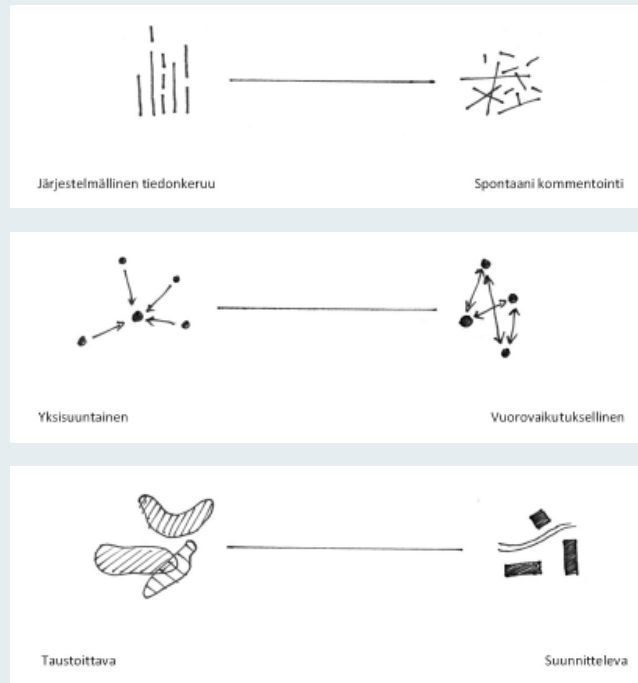
Kolmas epätilan tyyppi on ”jaksottainen epätila”. Näihin epätiloihin liittyy usein ajallinen, kausittainen tai ilmastollinen tekijä. Puistoalueet, golfkentät ja pellot ovat talviaikaan funktiostaan poikkeavassa tilassa ja muodostavat väliaikaisen epätilan. Kesäisin epätiloina toimivat esimerkiksi laskettelurinteet. Muita ”jaksottaisia epätiloja” ovat ylisuuret pysäköintialueet ja parkkihallit, joiden täysi kapasiteetti saavutetaan hyvin harvoin tai ei koskaan.

Epätiloja tutkittaessa usein törmää yhtälöön ”liikaa, turhaan”. Ongelmallisimpia epätiloja leimaa usein niiden haitallinen koko ja vaikutus ympäristöön; on tuotettu liikaa olemattomiin tarpeisiin, ja tarpeiden kuihduttua jälkeen on jäänyt turhaa. Epätilan tutkimisessa saattaakin piillä aivan uusia lähtökohtia urbaanien kehitysteorioiden pohjaksi, erityisesti ajalla jolloin taloudellisuus, uusiokäyttö ja ekologia merkitsevät päivä päivältä yhä enemmän.

Altti Moisala: Osallistamisen menetelmät - tiedonkeruuta ja yhdessä suunnittelua

Osallistumisen kolme ulottuvuutta

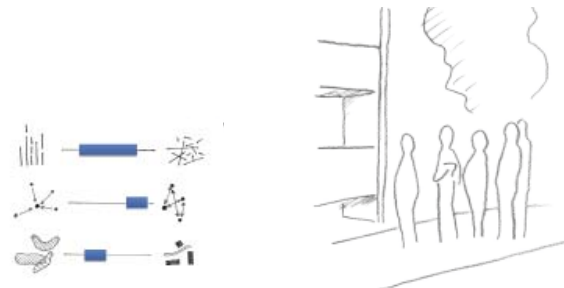

Vahvimmillaan osallistamismenetelyillä pystytään kyseenalaistamaan poliitikkojen ja rakentajien asettamia reunaehtoja, heikoimmillaan ne toimivat vain välineinä legitimoida muualla tehtävät päätökset.

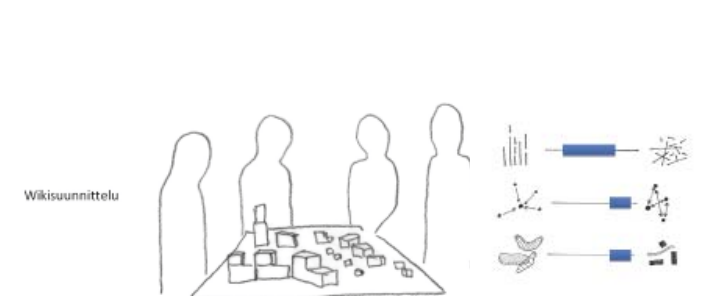
Perinteisin osallistamisen menetelmä lienee kuuleminen yleisötilaisuudessa. Suunnitteluammattilaiset esittelevät suunnitelmia ja paikalle saapuneet kansalaiset esittävät niistä henkilökohtaisia näkemyksiä. Syntyvässä keskustelussa muodostuu ehkä uutta tietoa, mutta pahimmillaan asukkaat ja suunnitteluvirkamiehet ovat asetelmassa vastakkain. Tilaisuudesta laaditaan kattava yhteenveto suunnittelijoiden käytettäväksi.

Kaavakävely on tiedonkeruutapa, jossa osallistajat kulkevat ryhmässä suunnittelualueella. Välillä pysähdetään keskustelemaan kuljetusta reitistä, joko osallistujien mieleen nousevien aiheiden tai kävelyä vetävän henkilön esittämien kysymysten pohjalta. Reitin varrella saatetaan esitellä kaavoitus suunnitelmia. Tuloksena saadaan paikkaan sidottuja kommentteja kaavoitettavasta alueesta.

PehmoGIS on ympäristöpsykologi Marketta Kytän kehittämä tutkimusmenetelmä, jossa kerätään strukturoitua kyselytietoa nettipohjaisen karttasovelluksen avulla. Kysymykset koskevat mm. miellyttäväksi, rentouttaviksi ja pelottaviksi koettuja paikkoja sekä parannettavia ja säilytettäviä kohteita. Kysely kootaan aineistoksi, josta voidaan poimia eri teemojen mukaisia kartoja suunnittelun avuksi.

Wikisuunnittelu on arkkitehti Peter Tattersallin kehittämä suunnittelumenetelmä, jossa osallistajat rakentavat yhteistyössä pienoismalleja suunnittelun kohteena olevasta alueesta. Välineenä on kokoelma erilaisia paloja, joita sijoitellaan rakennusmassoiksi suunnittelualueella kuvaavalle pohjalle. Suunnitelmat tehdään ryhmissä, ammattisuunnittelijat kommentoivat ehdotuksia ja muokkausta jatketaan. Muotoutuneet suunnitelmat dokumentoidaan, ja arkkitehti laatii niiden pohjalta visualisointeja.

2.6 SUUNNITTELUPROSESSIN HAASTEET JA ETENEMINEN

Tavoitteena oli saada monipuolinen kirjo erilaisia ratkaisumalleja ja näkökulmia kansalaiskeskustelun ja jatkosuunnittelun pohjaksi. Ideasuunnittelun teettäminen opiskelijoilla vastasi hyvin tätä tavoitetta. Keskeisenä haasteena oli paikan olosuhteiden, toiminnallisten tarpeiden ja laadullisten, alueen luonnetta koskevien tavoitteiden yhdistäminen konkreettiseksi maankäytön luonnokseksi.

Harjoitustyön alussa ympäristön vaikeimmat lähtökohdat: voimalinja ja pilaantunut maa-aines herättivät kysymyksiä siitä voidaanko alueen maankäyttöä ylipäänsä kehittää. Poikkeuksellisen edullinen sijainti järven ja keskustan välissä nähtiin toisaalta välittömän hyödyntämisen paikkana ja toisten opiskelijoiden työssä tulevaisuuden reservinä, urbaanina kesantona, joka voi odottaa oikeaa kaupunkirakenteellisen muutoksen hetkeä.

Suhteellisen pitkälle tulevaisuuteen tähtäävässä suunnittelussa kaupungin asukasmäärän kasvua ei pystytäkään ennakoimaan, mutta se ei ole vielä maankäytön mahdollisuuksien kartoittamisessa välttämättäkään. Opiskelijoilla oli tiedossa ettei asukasmäärän kasvu ole itsestään selvyyttä. Tämä näkyy suunnitelmissa rakentamisen vaiheittaisuuden huomioimisena ja joissakin tapauksissa eri alueiden eriytyneessä toiminnallisessa ja tilallisessa luonteessa.

Kaupunkitilan ja -ympäristön luonnetta koskevat tavoitteet määrittyivät suunnitelmissa paitsi yhteiskunnan yleisten ajassa muuttuvien arvojen (joita ilmentää esimerkiksi kaupungin strategia) kautta väistämättä myös suunnittelijan yksilöllisten kokemusten, tunteiden, ajatusten ja näkemysten pohjalta. Opetushenkilökunnan tehtävänä tässä on tukea opiskelijaa viemään suunnittelua eteenpäin valmiina kyseenalaistamaan omia ideoita mutta luopumatta niistä ihanteista ja päämääristä joista suunnittelu lähtee liikkeelle. Harjoitustyössä oleellisessa osassa on kuitenkin näkemysten yhteensovittaminen.

Suunnittelu tehtiin lähtökohtaisesti parityöskentelynä, joten osa tehtävää oli omien käsitysten ja visioiden peilaaminen työparin ajatusmaailmaan ja yhteisen näkemyksen kehittäminen. Tämä antoi opiskelijoille mahdollisuuden löytää ideoita, joita ei ilman parityötä olisi syntynyt. Parityö myös edellytti jatkuvaa ajatusten perustelua myös harjoitustyöohjausten välillä. Erilaisten arvojen ja työskentelymenetelmien törmäys kuitenkin loi paitsi oppimista myös osalla työpareista vaikeuksia suunnittelun loppuunsaattamisessa.

Analyyseihin kootun faktatiedon ohella suunnittelussa hyödyllistä tietoa on paikallisille asukkaille vuosien varrella kertynyt subjektiivinen ns. hiljainen tieto.

Asukkaiden kokemusperäistä tietoa pyrittiin keräämään sosiaalisen median kautta. Välineeksi valittiin facebook-ryhmä, jotta voitiin tavoittaa suuri joukko ihmisiä nopeasti ja tarpeettomia kustannuksia välttämättä. Facebook-ryhmän soveltuvuus tarkoitukseen ei vastannut asetettuja tavoitteita. Osallistuvien asukkaiden määrä jäi suppeaksi, eikä facebook-ryhmän tarkoitukseen välittynyt asukkaille. Ryhmän sivuille tuli alkukeväästä jopa viestejä joissa jo odoteltiin opiskelijoiden suunnitelmia kun ryhmän sivuille oli tuolloin tarkoitus saada asukkaiden kokemuksia ja toiveita alueen kehittämisestä luonnostyöskentelyn pohjaksi. Asukkaiden esittämistä toiveista ja ideoista vahvimmin harjoitustöissä näkyy ajatus liikuntapuistosta, jonka toteuttamisesta on myös tehty aloite kaupungin päättäjille.

Karkkilan kaupunki järjesti suunnitteluvaiheen jälkeisen harjoitustöitä esittelevän näyttelyn ja päätösesminaarin, jossa esiteltiin hanketta, harjoitustöitä ja keskusteltiin alueen mahdollisuuksista ja maankäytön rajoitteista. Kaupungin viranomaisten kanssa tehdyn yhteistyön ohella arkkitehti Tiina Valpolalla oli karkkilalaisen rakennuskulttuurin asiantuntijana tutkimusprosessissa merkittävä rooli.

Kuvissa näkyy opiskelijoiden pienoismallityöskentelyä.

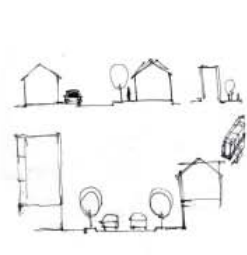

Alueen hahmotusta.

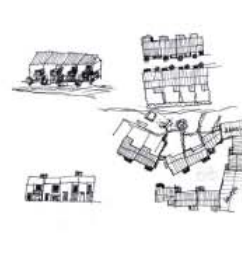
Korttelirakenteen luomista.

Korttelikokoonneonesta.

Rakentamisen suunnittelusta.

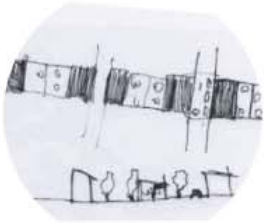
Katuverkoston suunnittelun hahmottamista.

Rakentamisen suunnittelusta.

Tunnetun luomista.

Asuinalueen luomista.

Taloyhtiöluomista.

Yhteisön luomista.

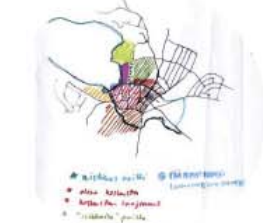
Rakentamisen luomista.

Vanha perhe, koulun laajentaminen ja uudet ovet suunnitellaan lähtökohdista.

Täydennyksen luomista on luomista osittain.

Konseptin luomista.

Ensimmäisen stadion alueen luomista.

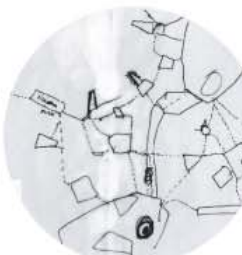
Pienet rajat ja paikalliset puut.

Käytön rajojen luomista.

Järjestelmä ja rakentaminen.

Myöhempi luomista paikallisen luomista.

Päätyö luomista.

Lähtökohtien luomista. Aiempi luomista.

Luomista, jossa kaksi maantieteellistä luomista.

Siinä on luomista päivittäin.

Koulun luomista siinä luomista.

Rakentamisen luomista Perovskin luomista.

Rakentamisen luomista luomista.

Luomista luomista luomista ja luomista luomista.

Esimerkki luonnostyöskentelyn vaiheista.

3 SUUNNITELMAT

RYHMITTELY

RATKAISUTYYPIT:

KOMPAKTI RAKENNE

KATU RUNKONA

KAMPARAKENNE

SORMIRAKENNE

SAAREKKEET

LIMITTYVÄ RAKENNE

Kompakti rakenne

Kahta rakenteeltaan kompaktaa harjoitustyösuunnitelmaa yhdistää tiiviys. Tehokkaan rakentamisen tuloksena molemmissa suurin osa suunnittelualueesta jää rakentamattomaksi puisto- ja luontoalueeksi. Molemmat myös kytkeytyvät olemassaolevaan keskustarakenteeseen lähes saumattomasti. Tehokkaan maankäytön yhteydessä erityisen tärkeää on huomioida toimintojen sekoittuminen.

Katu runkona

Myös perinteinen suunnitteluratkaisu, jossa katu on alueen runkona, on luonteeltaan kaupunkimainen. Katu runkona -ratkaisulle ominaista on että korttelit rajautuvat toiselta puolelta katuun ja toiselta puolelta avautuvat luontoon. Katu voi toimia myös alueen sosiaalisen ja toiminnallisen ytimenä, mutta jos liikenteen määrä tai ajonopeus nousee liian suureksi, tulee kokoojakadusta helposti erottava tekijä.

Kamparakenne

Kampakaavalle on ominaista alueen liittyminen toiselta puolelta katuverkkoon ja toiselta virkistysalueeseen. Rakentaminen on tehokkainta kadun varressa ja rakenne avautuu ja kevenee virkistysalueita kohti. Hyötynä kamparakenteessa on hyvät mahdollisuudet luoda kattava kevyen liikenteen verkosto ja eriytetty selkeä ajoneuvoliikenteen järjestelmä. Kamparakenne kuitenkin tuottaa usein hyvin lähiömäistä ympäristöä.

Sormirakenne

Sormikaavassakin rakenne avautuu ja kevenee virkistysalueita kohti. Katuverkko on sisäsyöttöinen vieden pysäköinnin usein rakenteen tiiveimpään ytimeen. Sormimaisuus voi hajottaa kaupunkirakenteen jatkuvuutta. Epäyhtenäisyyttä on havaittavaisissa myös joissakin harjoitustöissä.

Saarekkeet

Saarekkeinen rakenne kuvaa suunnitteluehdotuksia, joissa rakennetun alueen selkeä raja yhdistyy kokonaisrakenteen epäjatkuvuuteen. Rakenne on siis erillisiä suhteellisen tiiviitä saarekkeita. Luonnon ja rakennetun vastakkaisuus luo alueelle identiteettiä.

Limittyvä rakenne

Limittyvässä rakenteessa luonto jatkuu rakennetun luonnon tai rakennetun maiseman ja luonnonmaiseman ero voi jopa olla liukuva. Tehokkuus vaihtelee väljästä tiiviiseen samoin kuin ympäristön luonne, mutta rakenne on kokonaisuutena jatkuva ja yhtenäinen.

Opiskelijoiden harjoitustyönä tekemät suunnitelmat on ryhmitelty ratkaisutyypin mukaan kuuteen ryhmään. Ryhmittely on suuntaa antava. Useimmissa suunnitelmissa on piirteitä kahdesta tai useammasta ratkaisutyypistä.

Harjoitustyösuunnitelmista muodostuu monipuolinen kokonaisuus, vielä monipuolisempi kuin ryhmittely voi kuvata. Voidaan kuitenkin huomata, että joitakin yleisiä ratkaisumalleja harjoitustöistä ei löydy.

Yksi niistä on perinteinen ruutukaava. Karkkilan olemassaoleva rakenne ei ole ruutukaava, eikä sellaisen liittäminen suoraan keskustan kylkeen tuntuisi luontevalta. Maaston muodotkin johdattavat ratkaisun luontevammin orgaanisempaan muotoon. Toinen kokeilematta jäänyt malli on kenttä. Kenttärakenne tasarakeinen, samalla sekä hajautettu että yhtenäinen. Rakenne on avoin ja jatkuva. Kokeilluista ratkaisuista limittyvä rakenne muistuttaa sitä eniten, mutta molemmat limittyvänä rakenteena tehdyt suunnitelmat ovat rakeisuudeltaan hyvin vaihtelevia, mikä pohjautuu alueen ominaispiirteisiin ja on siten hyvin perusteltua. On kuitenkin olemassa rakennemalli, joka voisi soveltaa Asemanrannan alueelle, vaikkei sitä sellaisenaan harjoitustyösuunnitelmista löydy. Puisto ytimenä kuvaa ratkaisua, jossa rakennettu kehä ympäröi rakentamatonta sisäpuolta. Puisto siis muodostaa ytimen, jonka ympärille rakentaminen kiertyy. Rakennusmassa suojaa puistoa liikenteen ja pysäköinnin tuomalta häiriöltä. Eniten puisto ytimenä -mallia muistuttaa kamparakenne, mutta yhdessäkään harjoitustyössä rakennusmassa ei kokonaisuutena sijoitu katuverkon ja keskeispuiston väliin.

3.1 KOMPAKTI RAKENNE

Linnamäki ja Turpeinen

Hanna Linnamäen ja Tytti Turpeisen suunnitteluratkaisu ”Puisto - Polku - Piilo” perustuu Karkkilan asukasaktiivien idealeille liikuntapuistosta. Laaja urheilu- ja ulkoilupuistokokonaisuus kattaa Asemanrannan länsi- ja keskiosan ja Etu-Vattolan rantapellon, siis suurimman osan suunnittelualueesta. Hyvin laajan viheralueen ja 1500 asukkaan asuinalueen yhdistelmän mahdollistaa tehokas rakentaminen tiiviisti keskustan yhteydessä.

Suunnitelma on kuntataloudellisesti edullinen, koska uutta katuverkkoa ja muuta infrastruktuuria tarvitaan vain hyvin rajatulle alueelle eikä ratkaisu edellytä sähkölinjojen kaapelointia.

Linnamäen ja Turpeisen suunnitelma osoittaa, että Asemanrannan alue tai vain rajattu osa riittää vastaamaan uusien tonttien tarpeeseen Karkkilassa vaikka asukasmäärän kehitys kääntyisi selkeään kasvuun. Toisaalta talotyyppien jakauma ei vastanne kysyntää.

Goncalvez ja Saez

Elena Sáez Carrillo ja David Goncalves Monteiro pyrkivät pitämään välimatkan keskustan kouluista ja kodeista puistoon mahdollisimman lyhyenä. Tavoitteen saavuttamiseksi rakentaminen on rajattu vain alueen etelä- ja itäosaan.

Rakennusmassat muodostavat pääosin suljettuja kortteleita, joiden tilallista jäsentelyä on tutkittu tarkkaan jopa pohjaratkaisuja myöten. Toisaalta koko alueen toteuttaminen aluerakentamisen keinoin voi johtaa liialliseen toistoon ja monotonisuuteen. Yksilöllinen asuminen edellyttää monipuolisempaa kirjoa erilaisia asunto- ja talotyyppejä.

Paikotellen olemassaoleva rakennuskanta mm. Närön tilan kohdalla on perusteetta jäänyt huomioimatta. Tämä rajoittaa suunnitelman esittämien mahdollisuuksien toteuttamista. Sen sijaan voimalinjojen säilyttäminen ennallaan ei estä suunnitelman keskeisten piirteiden toteutumista.

Myös Sáezin ja Goncalvesin työ kuitenkin näyttää miten tiivis, keskustaan kytkeytyvä rakenne säästää suurimman osan Asemanrannasta virkistyskäyttöön.

Asukaspalautteessa suunnitelmaa arvioitiin mm. näin: ”Yksinkertainen sekä yhtenäinen kaava, jossa uudet alueet linkittyvät vanhaan ja (joka) muodostaa sillan, tai oikeammin yhdistää kaupungin sen historiaan, koskeen ja Ruukkiin.” Ja kriittisemmin: ”Kaupunki ei vielääkään pääse rannalle – ainakaan henkisesti.”

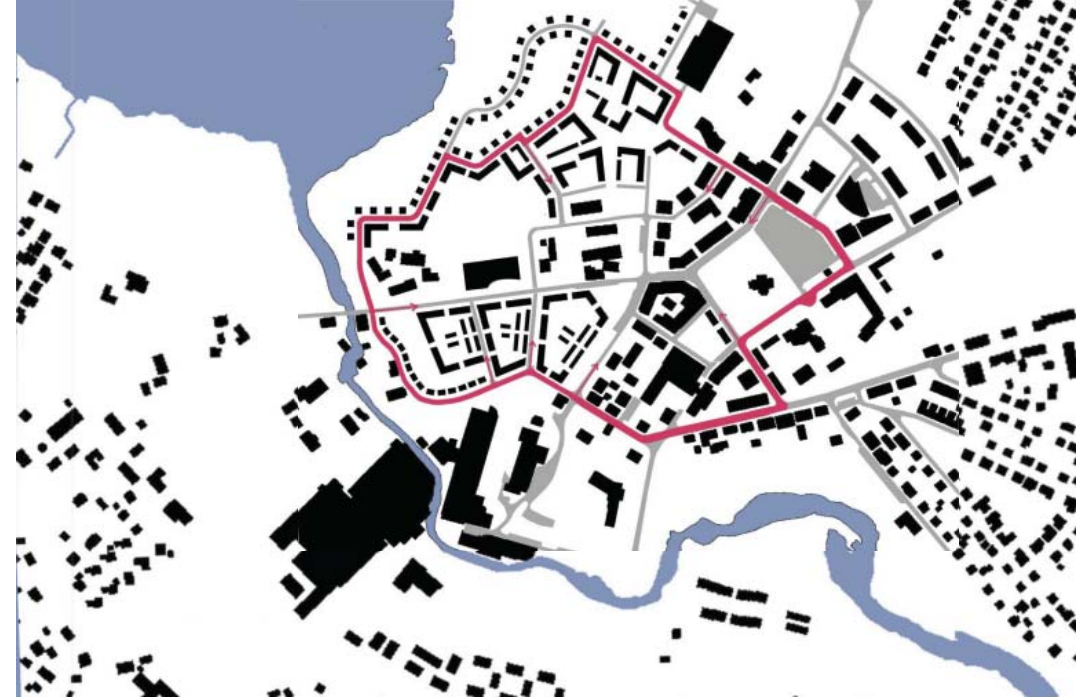

3.2 KATU RUNKONA

Ekman ja Huotarinen

Janne Ekmanin ja Aapo Huotarisen suunnitteluehdotus "Puistokadun varrella" pyrkii vahvistamaan keskustan alueen vetovoimaa ja palauttamaan kaupallisen painopisteen ja keskusta-alueen toiminnot tiiviiksi kokonaisuudeksi.

Suunnitteluratkaisu perustuu kehämäiseen bulevardiin, joka liittää uuden alueen osaksi vanhaa keskustaa. Ratkaisu edellyttää voimalinjojen kaapelointia, mutta tehty valinta on hyvin perusteltu alueen tehokkaalla maankäytöllä.

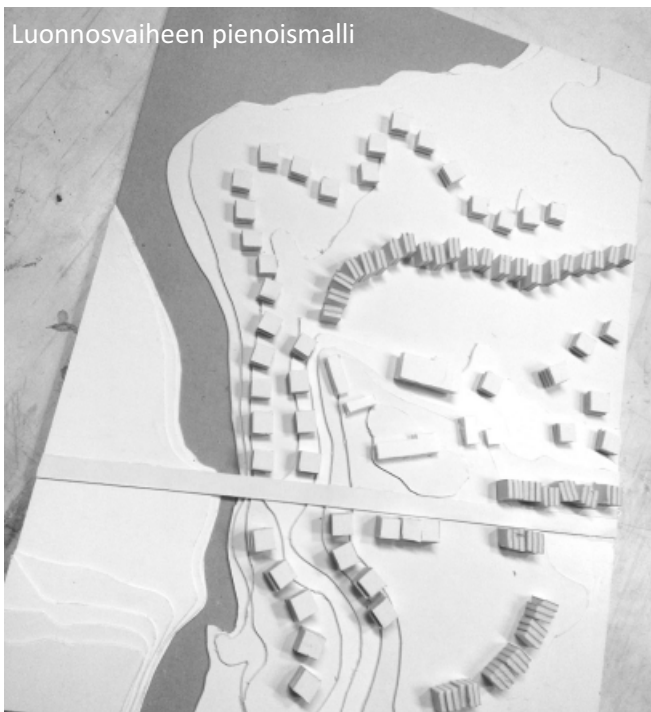

Suunnitelma sisältää viihtyisiä julkisia ulkotiloja: pienen kaupunkimaisen aukion, selkeästi hahmottuvaa katutilaa, rantapuiston ja alueen ytimeen sijoittuvan urheilupuiston, jota hallitsee pallokenttä.

Olemassaolevaa toria on selkeytetty sitä luontevasti rajaavalla täydennysrakentamisella. Pysäköinti on sijoitettu oivaltavasti mm. vanhaan varastorakennukseen ja urheilukentän katsomon alle maastonmuotoja hyödyntäen.

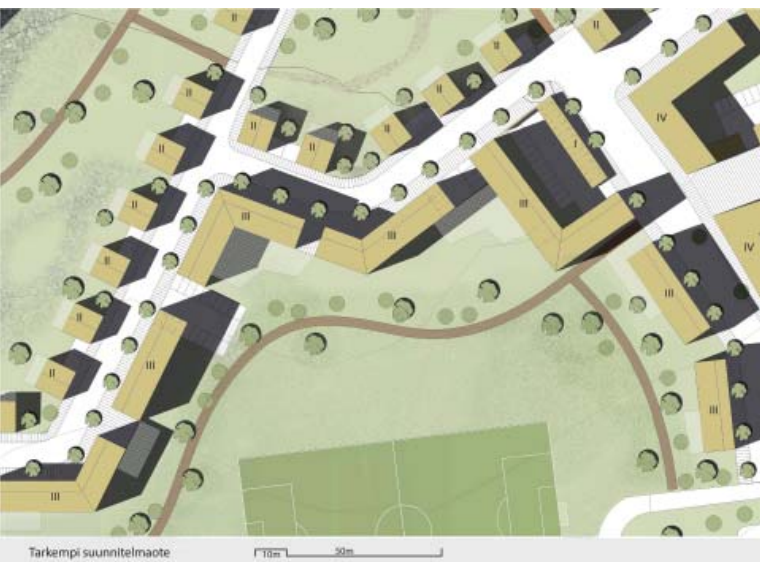
Massojen sijoittelussa Ekman ja Huotarinen siirtyivät luonnosvaiheen orgaanisen vapaamuotoisesti polvelevista nauhoista lopullisen suunniteluehdotuksen kurinalaisempaan ja hiukan jäykempään jäsentelyyn.

Luonnosvaiheen pienoismalli

Kehäkaturakenteen ongelmana on että se katkaisee puistoyhteydet keskustan ja rannan väliltä. Jatkokehityksessä Asemanpuistoksi nimetystä urheilupuistosta voisi avata kevyen liikenteen yhteyden Pyhäjärven rantaan.

Realistisena ja paikan ominaispiirteistä lähtevänä suunnitelma tarjoaa toteuttamiskelpoisen pohjan Asemanrannan kaavoitustyölle jos sähkölinjojen kaapelointiin päädytään.

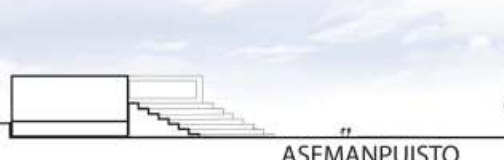
Karkkilan vanhat viheralueet ovat keskittyneet mäkien rinteille ja joen varrelle. Suunnitelmassa joen ranta toimii viheryhteytenä etelästä pohjoiseen ja yhdistää uuden alueen vanhaan. Uusi urheilupuisto on kaikille yhteinen puistoalue, mutta myös asuinalueiden sisään on jätetty viherkaistoja ja pihatiloja. Nämä lähimetsät toimivat niin lasten leikkipaikkoina kuin aikuistenkin oikopolkuina.

- Asuinalueet
- Kaupalliset palvelut
- Sekoitetut toiminnot
- Julkiset palvelut
- Suojeltavat kohteet

Uudet kaupallisten ja julkisten palvelujen keskittymät luovat vanhan keskustan kanssa tiiviin ja toimivan kokonaisuuden. Asumista on pyritty sijoittamaan tehokkaasti palvelujen lomaan ja välttämään läheisyyteen. Taavoitteena on saavuttaa pikkukaupunkiin kuuluva tiivis, elävä ja yhtenäinen ydin.

Uudet tielinjaukset paitsi palvelevat tätä tavoitetta, myös parantavat kevyen liikenteen liikkumismahdollisuuksia. Asemanaukion kävelykatu on paitsi tehokas kevyen liikenteen yhteys, myös Karkkilan asukkaiden uusi kohtaamispaikka.

Kevyen liikenteen väyläverkko jatkuu joen rantaa pitkin teollisuusalueen työpaikkakeskittymälle saakka.

Humppi ja Reima

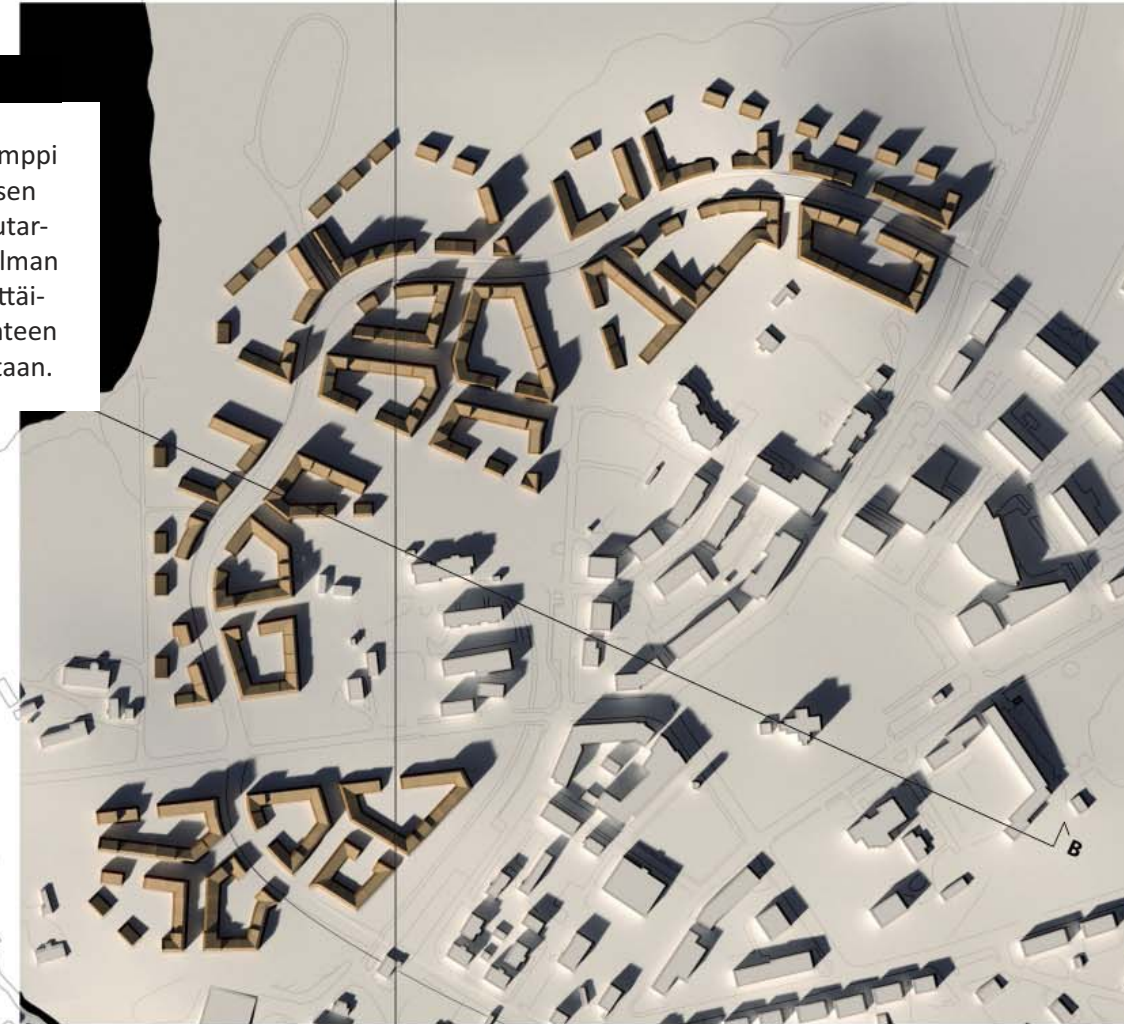
Harjoitustyössään Reunaehto opiskelijat Harri Humppi ja Ville Reima pyrkivät yhdistämään kaupunkimaisen ja maalaismaisen rakentamisen uudenaiseksi puutarhakaupungiksi. Myös Humpin ja Reiman suunnitelman runkona on kehäkatu, mutta kehää halkovat säteittäiset viherväylät, jotka tarjoavat hyvät kevyen liikenteen yhteydet alueelta sekä rantapuistoon että keskustaan.

RAKENNUSMAISEMA

Parametrisen suunnittelun kautta asuinalue pyrkii muodostamaan alueesta yhtenäisen hyödyntäen toisiinsa kytkettyjä rakennusmassoja. Korkeammat rakennukset sijoittuvat korttelien kulmiin, jolloin ne korostavat risteysalueita.

Kerros-, rivi- ja pientalot sijoittuvat aina siten että rakennusmassa kasvaa porrastetusti. Kaupunkimainen rakennuskanta sijoittuu keskustan ja uuden asuinalueen pääkadun varrelle. Rivitalot sijaitsevat kytketysti korttelireunojen keskiosissa. Pientalot on sijoitettu asuinalueen laidalle.

Riittävä pysäköintitila on järjestetty pääkadun katupaikoituksella ja sivukatujen parkkikatoksilla. Myös parkkikatokset sulautuvat osaksi rakennuskantaa.

LUVUT SUUNNITTELUALUE

Alueen pinta-ala:
-läntinen osa 30400 m²
-itäinen osa 132100 m²
-yhteensä 162500 m²

Aluetehtävöidät:
-läntinen osa 0,12
-itäinen osa

RAKENNUKSET

Kerros- ja rivitalot:
-kerrosala: 56400 kem²
-asukkaiden määrä: 1250 as
-autopaikkatarve:
-1 kpl / 100 kem²
-paikkoja: 560
-parkkikatokset: 330
-päätien katupaikat: 230

Pientalot:

-määrä: 23 kpl
-kerrosala: 3500 kem²
-asukkaiden määrä: 80 as
-autopaikkatarve:
-1,5 ap/ asunto
-autopaikkoja paikkoja 35

Kokonaisuus

-kerrosala 59900 kem²
-asukkaiden määrä: 1330 as

ALUELEIKKAUS A-A

ALUELEIKKAUS B-B

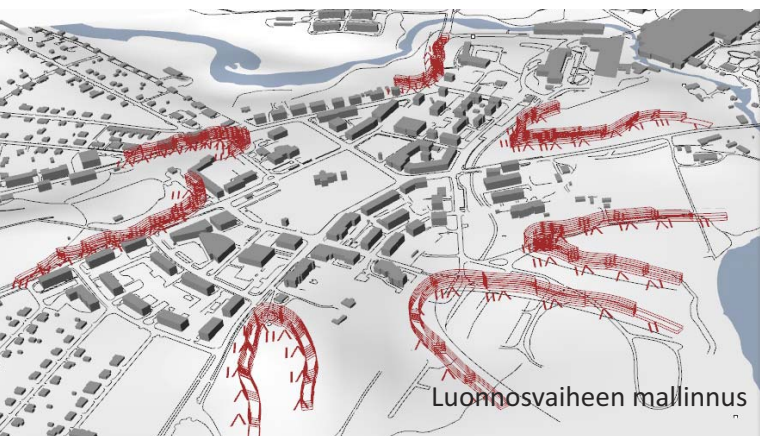
YLEISSUUNNITELMA

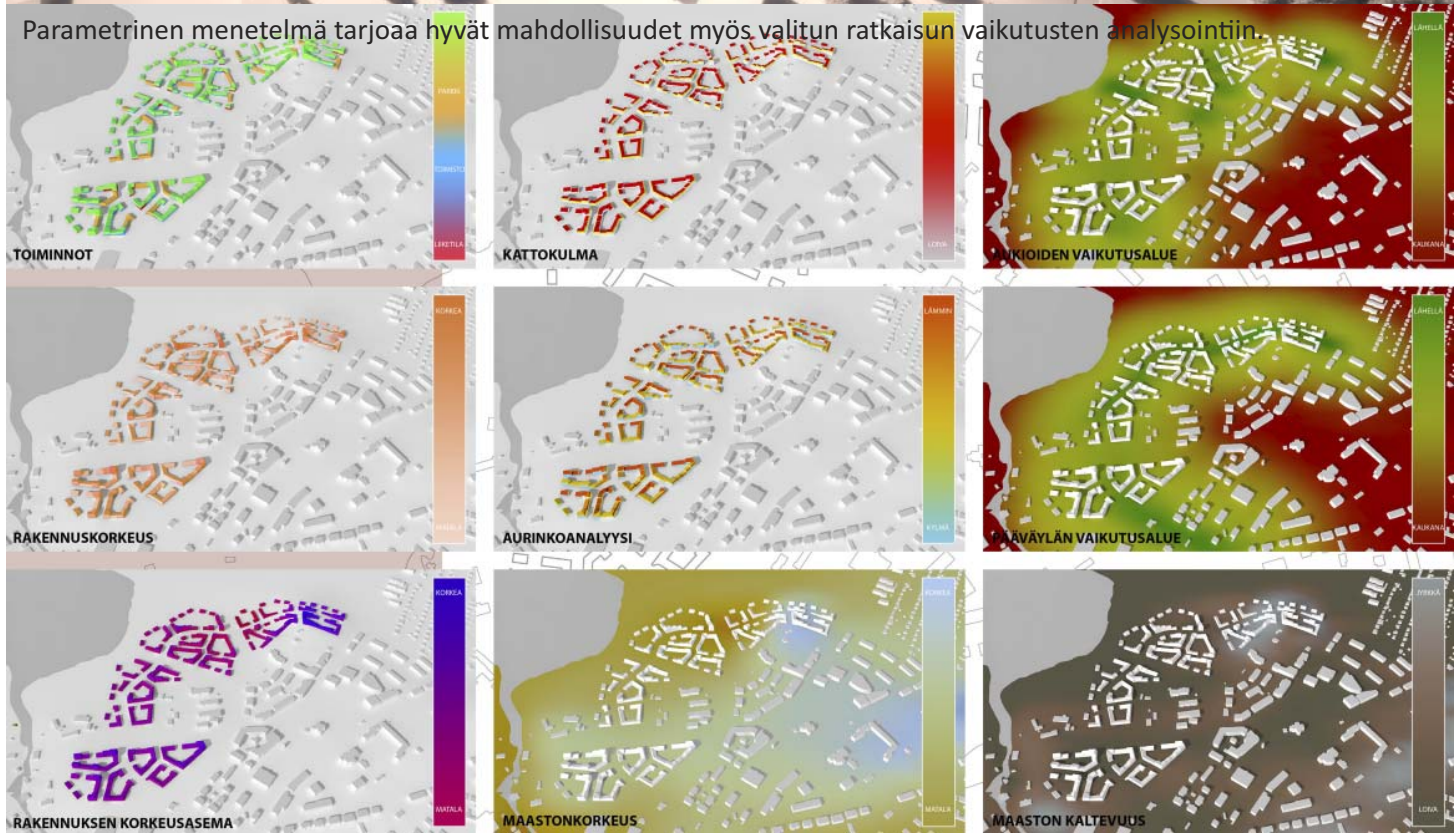
Suunnitelma on yksi parhaita esimerkkejä massoit-
telun yhtä aikaa vaihtelevasta ja yhtenäisestä koko-
naisuudesta. Taustalla on valittu työväline. Humppi
ja Reima tekivät rohkean valinnan ja päättivät tehdä
harjoitustyön pioneerityönä parametrisin menetelmin
vaikka esimerkkejä parametrisesta suunnittelusta kau-
pungisuunnittelun mittakaavassa on vielä kovin vähän.

Parametrinen suunnittelu tarkoittaa työtapaa, jos-
sa suunnittelija määrittelee mallin matemaattiselle
laskennalle säännöt tai reunaehdot, joiden puitteissa
parametrejä voidaan muuttaa suunnittelun lähtökoh-
tana olevien tietojen perusteella. Humppi ja Reima
korostavat että olennaiseen rooliin suunnittelutavassa
nousee kokeilevuus. Parametrinen suunnittelu mah-
dollistaa koko suunnittelualuetta koskevien pienten ja
suurempien muutosten nopean testaamisen ja siten
variaatioiden tuottamisen. Tällöin versiot eivät usein
korvaa toisiaan vaan toteutuvat rinnakkain laajentaen
kokonaisuuden vaihtelevuutta.

Luonnosvaiheessa Humppi ja Reima esittelivät vapaa-
muotoisia porrastuvia megastruktuureja, mutta saivat
kritiikkiä korkeimpien kohtien kerrosluvusta ja mitta-
kaavallisesta luonteesta. Lopullisessa harjoitustyössä
ratkaisu on vaihtunut perinteiseen rakenteeseen ja
Karkkilalle luontevaan mittakaavaan. Jatkokehittelyssä
uusi rakenne voidaan liittää kiinteämmin keskusta-
an. Samalla järvenrantaan voidaan avata leveämpi puisto.

Parametrinen menetelmä tarjoaa hyvät mahdollisuudet myös valitun ratkaisun vaikutusten analysointiin.

Liuksiala ja Viljanen

Sanna Liuksialan ja Ilari Viljasen suunnitteluehdotus ”Ruutuhypely” tekisi Karkkilasta korostetusti järvi-kaupungin. Niin voimakkaasti asutus painottuu aivan Pyhäjärven rantaan.

Luonnostelu alkoi ideasta, jossa reitin varrelle sijoittui kiinnostavia ja viihtyisiä paikkoja. Idea kasvoi paikkojen verkostoksi. Alueen runkona on pohjois-etelä-suuntainen puisto joka kulkee Högforsin vanhan tehdasalueen ytimestä aina Natura-alueelle saakka.

Katujen suunnat, kortteleiden sijoittelu ja kytketyistä pientaloista muodostuvien nauhojen polveileva rytmi luovat kaupunkikuvallisesti kauniin kokonaisuuden.

Paikan mahdollisuuksien hyödyntäminen on viety äärimmilleen muutenkin kuin rannan osalta. Viherväylästä, laajasta urheilupuistosta ja voimalinjojen säilyttämisestä huolimatta rakentamista on alueelle sijoitettu huomattavan paljon, ranta-alueilla tosin pääosin yksikerroksisina. Jatkokehittelyssä osan nyt rakennettavaksi määritellystä alueesta voisi muuttaa puistoksi.

Asukaspalautteessa todettiin että: ”Ottaa hyvin huomioon kaupungintalon ja liittää sen tukevasti muuhun kaupunkiin. Taustalla ajatus oikeasta puutarhakaupungista... viherväylä.” Kriittikinä: ”Rakentaminen rannalla osittain hiukan liian pakkaantunutta?”

3.3 KAMPARAKENNE

Jolma, Ruohonen ja Viitanen

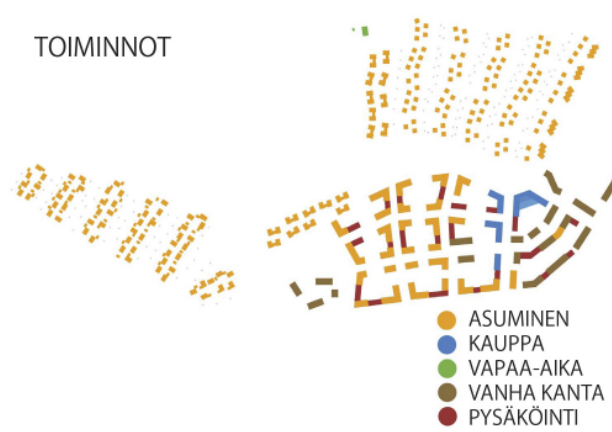
Kasmir Jolman, Henni Ruohosen ja Lassi Viitasen suunnitelman lähtökohtana on kolme omaleimaista asuinalueita. Tavoitteena on luoda alueille yhteisöllisyyden tunnetta. Suunnitelma on kokonaisuutena niin tilallisesti ja kaupunkikuvallisesti kuin liikenteellisesti-kin toimiva.

Suunnitelmassa korttelit aukeavat voimakkaasti puistoon menettämättä tilallista luonnettaan. Pientalontonttien välissä kulkee katuverkkoa täydentävä kevyen liikenteen verkosto. Etu-Vattolan pellon hyvin onnistuneesti ratkaistut pientalonauhat jättävät kauniisti väliinsä avoimet näkymät järvimaisemaan.

Rakennusmassojen korkeuden porrastuminen alas rantaan päin tarjoaa asunnoista hyvin näkymiä järvelle, mutta kerrosluvun nostaminen paikotellen 5-6 kerrokseen voidaan katsoa tarpeettomaksi.

Suunnitteluratkaisu perustuu sähkölinjojen kaapelointiin, mutta niiden tilalle ei ole sijoitettu erityisen tehokasta maankäyttöä. Tämä herättää kysymyksiä kaapeloinnin hyödyllisyydestä. Kaavoituksen pohjaksi kiinnostavimpia ratkaisuja löytynee siis Etu-Vattolan alueesta ja etelä-osan kaupunkimaisista kortteleista.

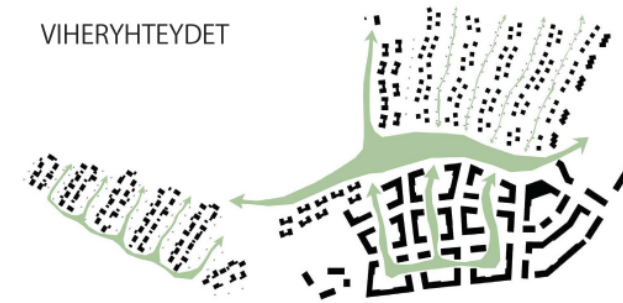
TOIMINNOT

KORKEUS

VIHERYHTEYDET

ALUELEIKKAUS

YLEISSUUNNITELMA

LÄHTÖKOHTA

Suunnitelma ei perustu yhteen ja oikeaan ratkaisuun, vaan sen voima on kolmen eri alueen vaihtelevuudessa ja omaleimaisuudessa. Persoonalliset asuinalueet luovat asukkailleen yhteisöllisyydentunnetta, mutta ovat myös tiiviissä yhteydessä muiden alueiden kanssa. Alueita yhdistävät vihersormet toimivat lisäksi väylinä, jotka liittävät kaupungin osaksi luontoa.

KOKONAISUUS

Karkkilan keskustasta muodostetaan elävämpi ja toimivampi tiivistämällä sitä täydennysrakentamisella. Koska rannan viihtyisyys ja hyvät näkymät halutaan säilyttää mahdollisimman hyvin, laskee rakennusten korkeus vaiheittain rantaa lähestyttäessä. Koko rantaviiva on säilytetty julkisena kävelyreitteinä, jonka luonne muuttuu kaupunkia lähestyttäessä: kauempana keskustasta kävelyreitit rajaavat vain löyhästi pientalojen pihat ja viheralueet, mutta keskustan tuntumassa reitit muodostuu urbaanimpi kytkeytyneiden pientalojen rajaama tila.

Heikkilä ja Rusanen

Harjoitustyön “Tämän kylän pihoja” lähtökohtana on pikkukaupungin olemus. Selkeimmin Anna Heikkilän ja Milla Rusanen pyrkimys jatkaa suomalaisen puukaupungin perinnettä näkyy tiiveimmällä suorakulmaisten korttelien alueella. Rannan vuoroin sisä- vuoroin ulkosyöttöiset omakotikorttelit edustavat kiinnostavaa kokeilevuutta. Työn parasta antia tulevan kaavoitustyön kannalta voidaan kuitenkin löytää poikkeuksellisen hienosti ratkaistulta Etu-Vattolan puolelta. Tilallisesti rikkaita kortteleita voidaan tosin kritisoida ilmansuuntien vähäisestä huomioinnista. Vinoimmat katuliittymät Vattolankadulla voidaan pienin muutoksin muuttaa sujuviksi ja turvallisiksi.

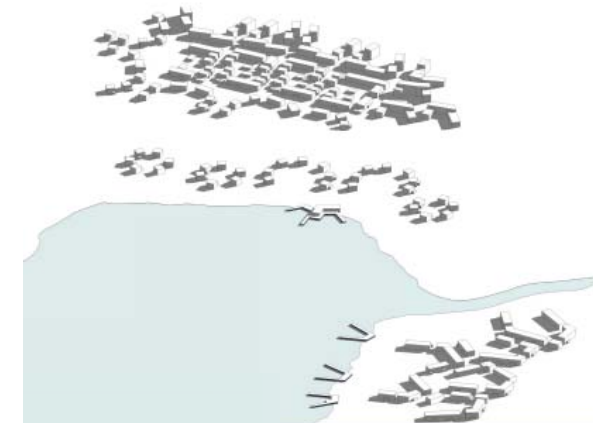
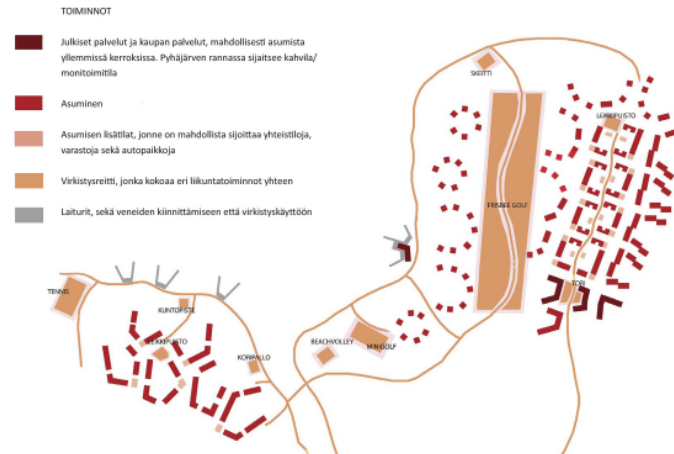
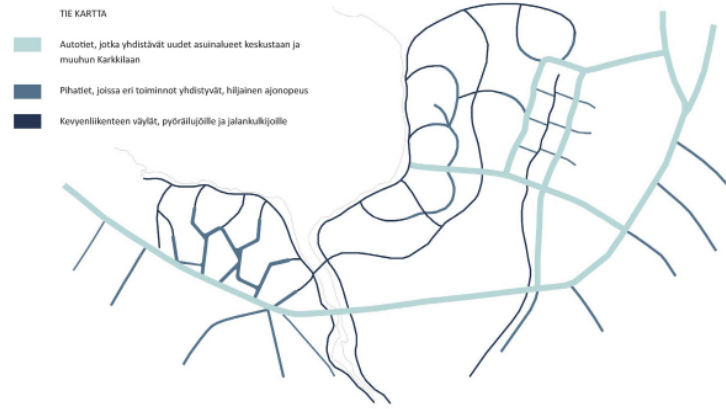

Nimensä muotoisesti ”Tämän kylän pihoja” -suunnitelman rakennusten jäsentely tarjoaa monipuolisen kokoelman tilallisesti hyvin erilaisia viihtyisiä pihoja.

Korttelisuunnitelmat on huolellisesti tutkittu, mutta laajaa kokonaisuutta heikentää pelkkään asumiseen tarkoitettujen alueiden toiminnallinen yksipuolisuus ja rakenteen hajanaisuus. Uudet alueet jäävät irrallisiksi olemassaolevasta kaupunkirakenteesta. Siitä huolimatta viherväylästäkään ei kytkeydy keskustaan.

Leikkipaikkoja olisi voinut sijoittaa kadunkulmien sijaan kevyen liikenteen reittien yhteyteen. Kevyen liikenteen reitin ja frisbeegolfin yhdistäminen samaan paikkaan ei ole toimiva ratkaisu. Harjoitustyössä on kuitenkin paljon ideoita, joita voidaan hyödyntää kaavoitustyössä.

Asukaspalautteessa kehuttiin ”koko rannan hyötykäyttöä ja viheralueiden suuruutta”.

Ihalainen ja Jokinen

Laura Ihalaisen ja Saara Jokisen suunnitteluehdotus "Vanamo" sijoittaa rakentamisen painopisteen useimmista suunnitelmista poiketen alueen pohjoisosaan. Uusi rakenne kiinnittyy kaakkoiskulmastaan kuitenkin hyvin keskustaan. Etu-Vattolan puoli on varattu frisbeegolf-käyttöön.

Kokonaisidea on vahva ja selkeä. Korttelipihat ovat hyvin tutkittuja ja pienimittakaavainen aaltoileva rakenne muodostaa miellyttävää, vihreää kaupunkitilaa.

Ihalainen ja Jokinen pyrkivät estämään lähiömäisyyden välttämällä kerrostaloja, mutta sähkölinjojen rannan puolelle voi muodostua omakotitalolähiön piirteitä alueen eristäytyneisyydestä johtuen.

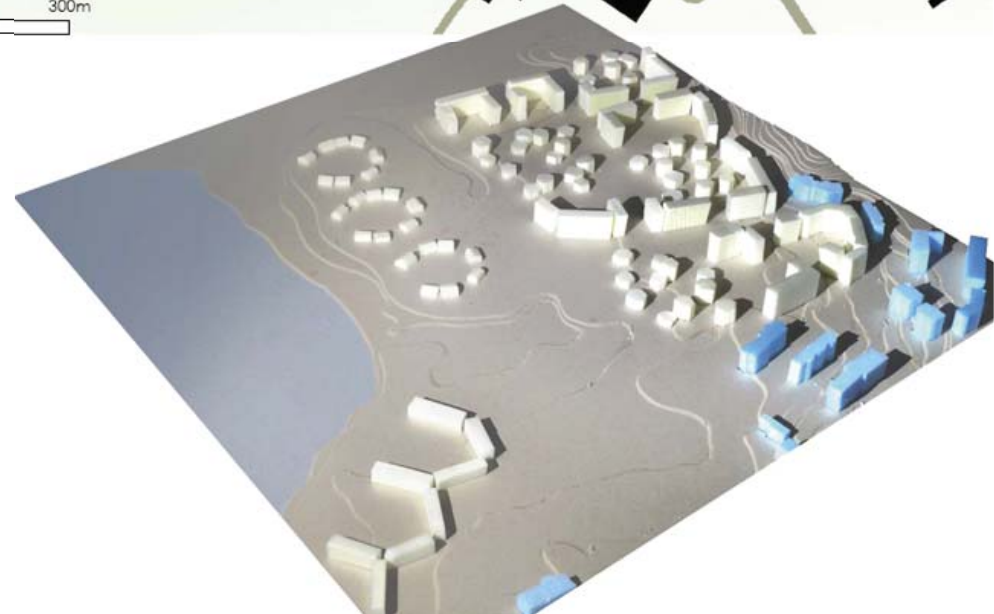
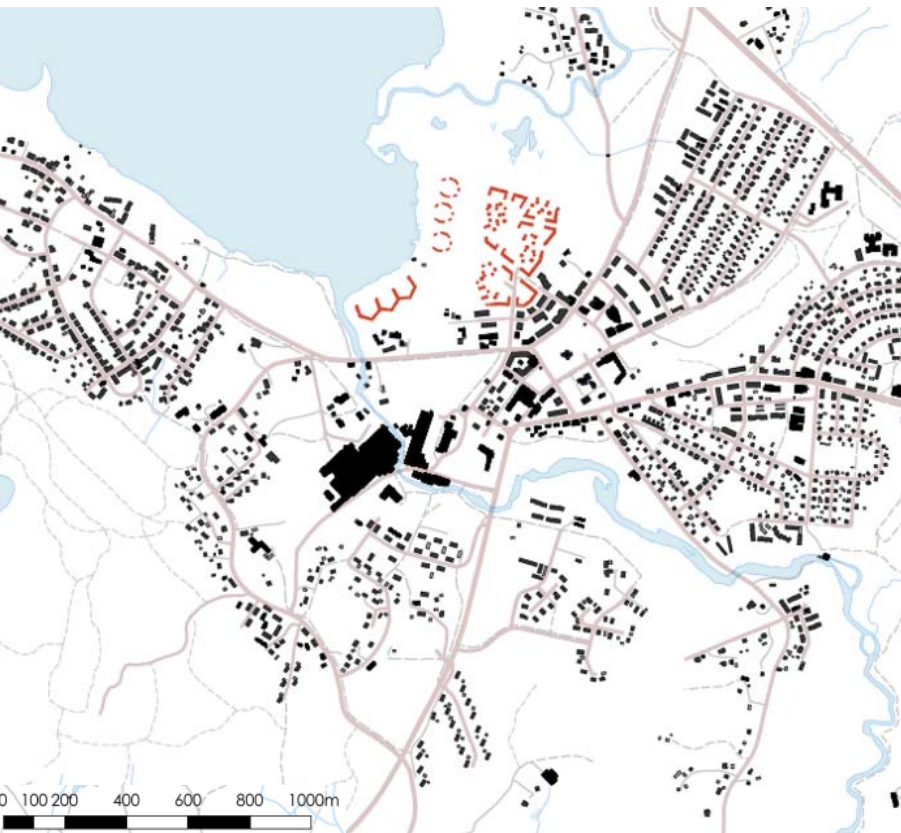
Lähiömäisyyttä lisää se että suunnitelma on mitoitettu vain noin 550 asukkaalle, mikä ei riitä alueen lähipalvelujen turvaamiseen. Jatkokehittelyssä suunnittelualueen etelä-osasta Turuntien tuntumasta löytyy paljon lisätalaa rakentamiselle.

Sarkkoma ja Tuure

Jani Sarkkomaan ja Antti Tuuren harjoitustyössä "Viinea" on keskitytty ensisijaisesti uusien talotyyppien kehittämiseen. Suunnitelmaa hallitsevat itäosan suurkorttelit, joiden keskelle on rypälemäisesti sijoitettu kuusikulmaisista osista muodostuvia pienkerrostaloja. Omaperäinen ratkaisu jäsentää vaihtelevia tilasarjoja.

Uusi rakenne liittyy keskustaan kaakkoisosastaan. Julkisen ja yksityisen tilan raja jää hahmottomammaksi. Liian laajat pysäköintialueet hallitsevat sekä suurkortteleita että niiden välistä katutilaa. Kampamaisen rivitalon pihat on suunnattu järvimaiseman ehdoilla ja ne avautuvat epäedullisesti pohjoiseen.

3.4 SORMIRAKENNE

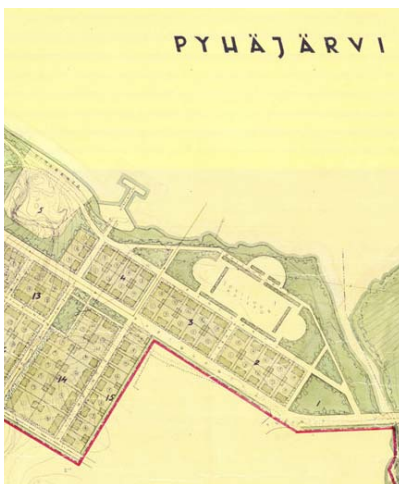
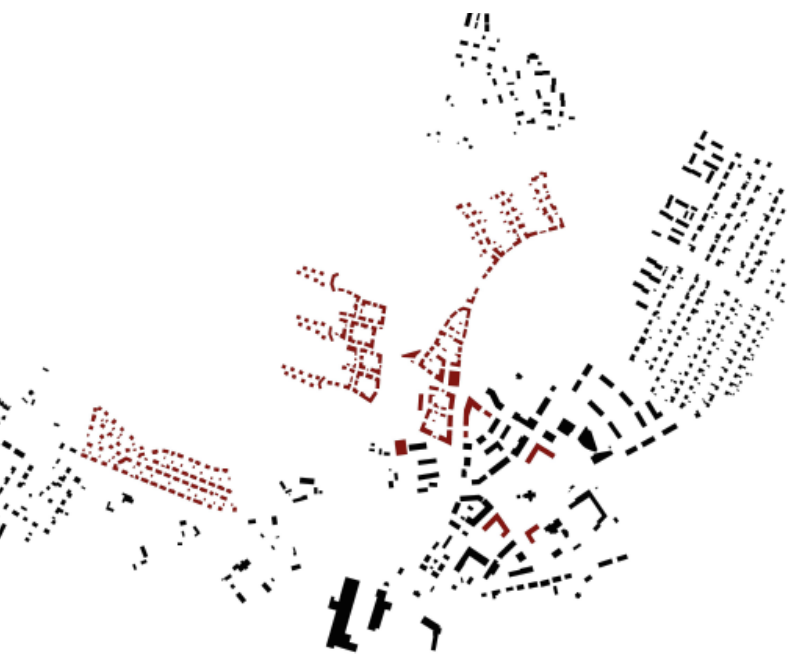
Horelli ja Mäkinen

Juuso Horellin ja Lauri Mäkisen harjoitustyön ”Fingers-tyle” yhtenä pääperiaatteena on kehittää kokonaisuus erillisistä osista, jotka voitaisiin rakentaa toisistaan riippumatta itsenäisinä osina.

Etu-Vattolan pellolle suunniteltu pienkerrostaloalue ja rannan puiston rajausta pohjautuu osaltaan Elis Kaalamon vanhaan asemakaavaan.

Koilliskulman osa-alue, ”Kadetti”, luo pientaloidyllä Saavajoen varteen. Kadetti suuntautuu viereisen Sude-
tin kanssa poispäin varsinaisesta keskustasta, kuitenkin hieman eri suuntaan.

Rakeisuuskuvasta nähdään, että suunnitelmassa on keskustan täydennysrakentamista, jonka avulla selkeytetään kirkon ympäristön ja torin tilallista hierarkiaa.

”Rantasormien” alue ottaa haltuun Asemanrannan, ensisijaisen suunnittelualueen monimuotoisine puukortteleineen sekä Pyhäjärvelle kurkottavine, kelluvine pientaloineen. Alue laskeutuu Salinmäeltä, madaltuen rantaa kohti mentäessä. Aluetta pyritään aktivoimaan kapeiden katujen, maantasokerroksen toimitilojen ja sähkölinjojen merkkamaan liikuntapuiston avulla.

Rannassa kulkeva liikunta- ja ulkoilureitti yhdistää alueet toisiinsa, limittyen alueella risteävien kevyen liikenteen väylien kanssa. Autojen rooli alueella on selkeästi alisteinen ja suunnitelman avulla pyritään luomaan mahdollisimman paljon ihmisen mittakaavassa olevaa, helposti jalan tai polkupyörällä lähestyttävää ympäristöä.

Tulevaisuuden rakentamisen reserviksi suunnitelmasa vielä osoitetaan Högforsin tehtaan ja Turuntien välinen peltoaukea ja Tammelantien varsi, joka nivooi Sudetin ja ”Kadetin” alueet yhteen.

Horellin ja Mäkisen ajattelutavan etu on sen toteuttamiskelpoisuus. Rakentaminen voitaisiin aloittaa vaikka asukasmääräennuste ei edellyttäisi koko suunnitelman toteuttamista. Valitun ratkaisun ongelmana on, että erilliset osat jäävät toiminnallisesti yksipuoliksi.

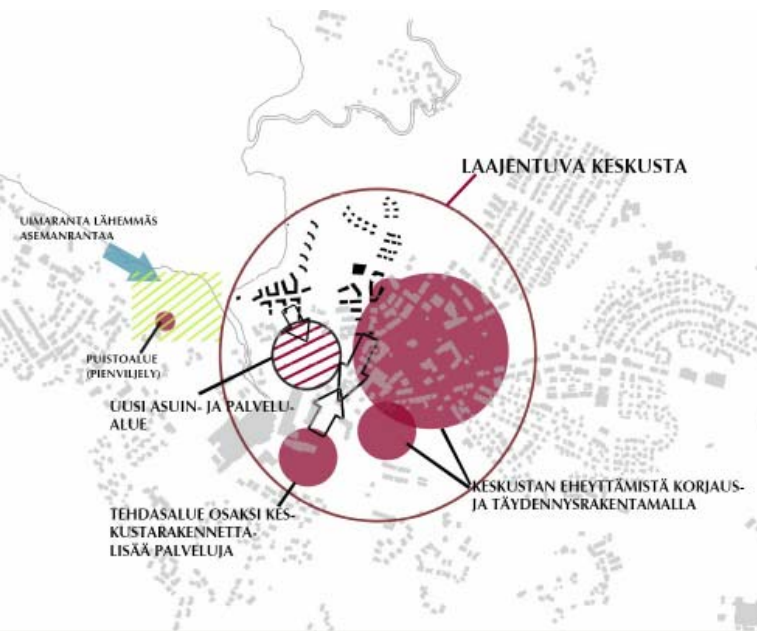

Kääriä ja Vuorinen

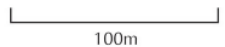
Petteri Kääriän ja Jutta Vuorisen harjoitustyö ”Kau-punkikylä” tuo kerrostaloasumisen järven rantaan ja tarjoaa siten sekä pihoista että monista asunnoista järvinäköalan. Sähkölinja jää hyvällä tavalla piiloon.

Suunnitelma kiinnittyy täydennysrakentamisella luontevasti keskustan rakenteeseen. Kokonaisuus on kuitenkin hajanainen sekä rakenteeltaan että kevyen liikenteen verkon kannalta tarkastellen.

Työn parasta antia ovat yksityiskohtana urheilukenttien ja sisähallin muodostama kokonaisuus ja toisaalta kehityskuvamainen kaavio koko kantakaupunkialueen kehitysideoista.

Yleissuunnitelma

Keskustan ja Vattolanrannan kehitysideoita

Moisala ja Vuorinen

Altti Moisalan ja Heikki Vuorisen harjoitustyössä eri alueita on suunniteltu erikseen ilman kokonaisuutta yhteenliittävää rakennetta. Horellin ja Mäkisen työn tapaan alueita voidaan tarkastella erillisinä kokonaisuuksina, jotka muodostavat katkelmallista mosaiikki-kaupunkia.

Omakotitalokaduilla massojen sijoittelu on pääosin polveileva, Närön tilan kyljessä jäykän geometrinen. Asutus ulottuu koillisessa Tuorilantielle ja Salimäen rinteille ja etelässä Turuntien eteläpuolelle. Keskiosaa hallitsee toiminnallisesti monipuolinen keskus. Keskusalueen ongelmana on kuitenkin tilallinen jäsenytmättömyys ja hahmottomuus.

Asukaspalautteessa nousi esille ”Tilan käsittely: kaupunki viedään rantaan saakka, mutta hengitystilaa riittää.” ”Viherreitit viihtyvyyttä erityisesti nostavana elementtinä.”

Tervonen

Tuomas Tervosen ja Jouni Niskakankaan harjoitustöiden tarkastelussa kannattaa huomioida että ne on aloitettu parityöskentelynä, vaikka lopullisen harjoitustyön kumpikin palautti erikseen. Tervosen osuus rajautuu alueen eteläosaan. (Niskakankaan osuus näkyy yleissuunnitelmassa viivapiirroksena, rakeisuuskuvaassa on vain Tervosen osuus)

Uusi rakenne liittyy vahvasti osaksi olemassa olevaa keskustaa. Kokonaisuuden ytimenä on hyvin sijoitettu kaupunkiaukio, joka kokoaa eri suunnista tulevat reitit. Vanhan radan pohjalle suunniteltu korttelin läpi kulkeva kevyen liikenteen väylä jättää julkisen ja yksityisen tilan rajan epäselväksi.

Liikenneverkko on toimiva ja tehokas, mutta pysäköinti saa liian hallitsevan roolin itäisimmässä korttelissa. Yhteisöllisyyttä ja perinteistä pientaloasumista yhdistävä talotyyppi on kiinnostava ja rantapuisto on hyvin onnistunut.

Suunnitelma osoittaa, että uudisrakentaminen voidaan luontevasti ja saumattomasti kytkeä osaksi kaupungin keskustaa.

Yleissuunnitelma

Rakeisuus

Niskakangas

Jouni Niskakankaan harjoitustyösuunnitelman liittyminen olemassaolevaan rakenteeseen nähdään Tuomas Tervosen suunnitelmasta (edellinen sivu).

Niskakankaan suunnitelmaa hallitsee kolme suurta kanavaa, kunkin varrella tiiviit talorivistöt. Suunnitelman puutteena on suojaisien pihojen puuttuminen kanavataloista, joiden molemmilla puolilla on julkiset kulkureitit. Tervosen piirustuksesta poiketen Niskakankaan yleissuunnitelmasta puuttuu niemiksi muodostuneita alueita yhdistävät sillat.

Voimakkaaseen toistoon perustuva suunnitelma on selkeä. Monotonisuutta vähentää rakentamisen hiekan erilainen luonne kunkin kanavan varrella. Suunniteltu alue on toiminnallisesti yksipuolinen, mutta se tukee eteläpuolelle suunniteltua osuutta.

Suunnitelma ilmentää ennakkoluulotonta työskentelyasennetta, mutta sähkölinjojen kaapeloinnin ja kolmen suuren kanavan yhteenlasketut kustannukset saattaisivat kohota varsin korkeiksi.

3.5 SAAREKKEET

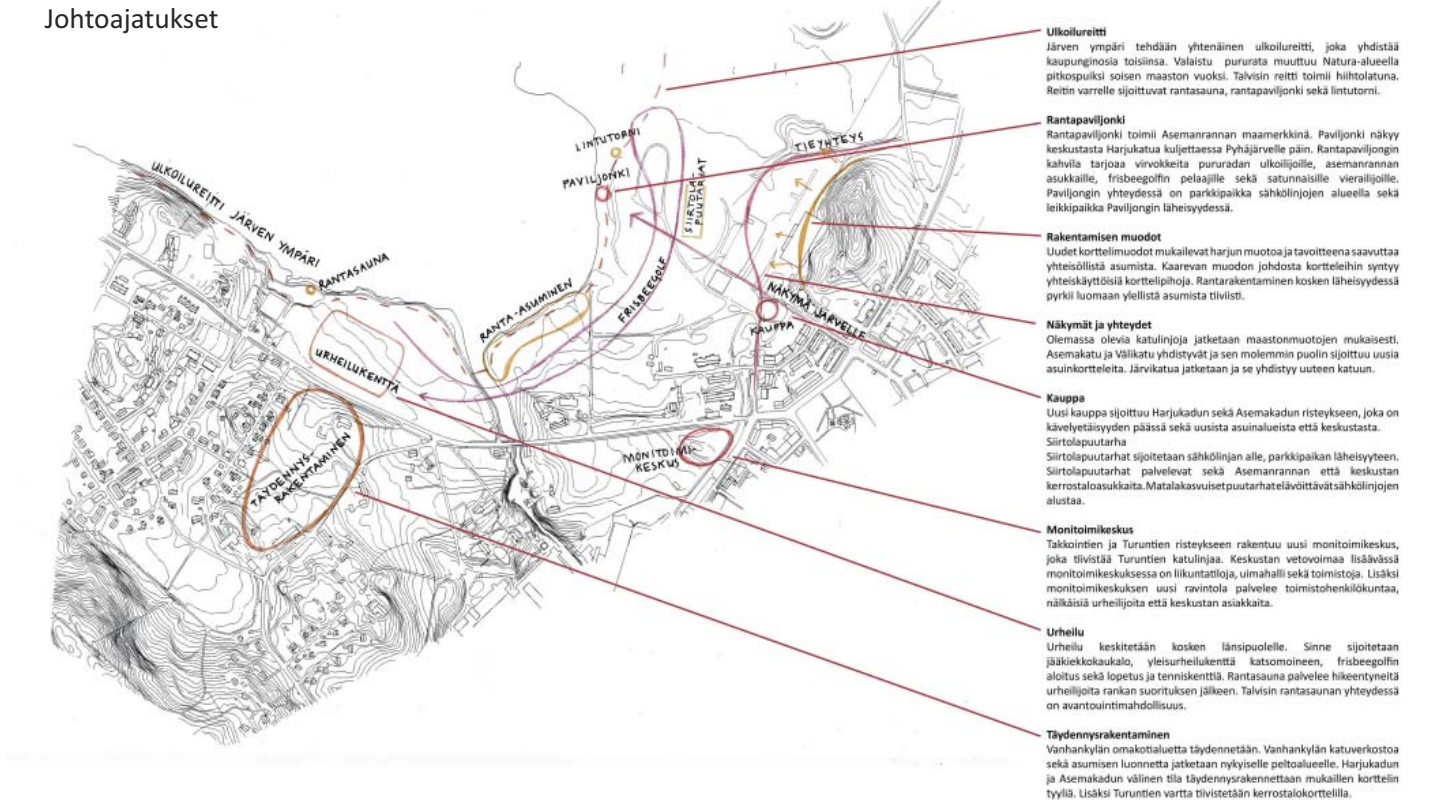
Tilaeus ja Tuominen

Sonja Tilaeus ja Iina Tuominen ovat ottaneet harjoitus-työnsä "Cado" lähtökohdaksi karkkilalaisten ideoiman liikuntapuiston. Asemanrannan alueen halkaisee Vattolan puolelta alkanut frisbeegolf-vyöhyke. Asemanrannan itäpuoli muodostuu erillisistä rakentamisen saarekkeista ja keskustan täydennysrakentamisesta. Länsipuoli rakentuu pitkänä aivan järvenrannan tuntumaan tiivistyvänä nauhana Natura-alueen reunalta Närön tilalle asti.

Huolella tutkitut korttelirakenteet ja asumisen ratkaisut ilmentävät tarkkaa yksityisen ja julkisen tilan suhteen pohdintaa ja antavat hyviä lähtökohtia jatkokehittämiselle kaavoitustyössä.

Närön tilan itäpuolinen kortteli osoittaa, miten pysäköinti voidaan ratkaista niin ettei se hallitse pihaa. Pihan keskiosasta muodostuu suojaisa ja viihtyisä.

Laajan suunnitelman lounaiskulmassa poikittaisrakenteet katkaisevat tarpeettomasti Vanhankylän ja Vattolan välisen maisematilan.

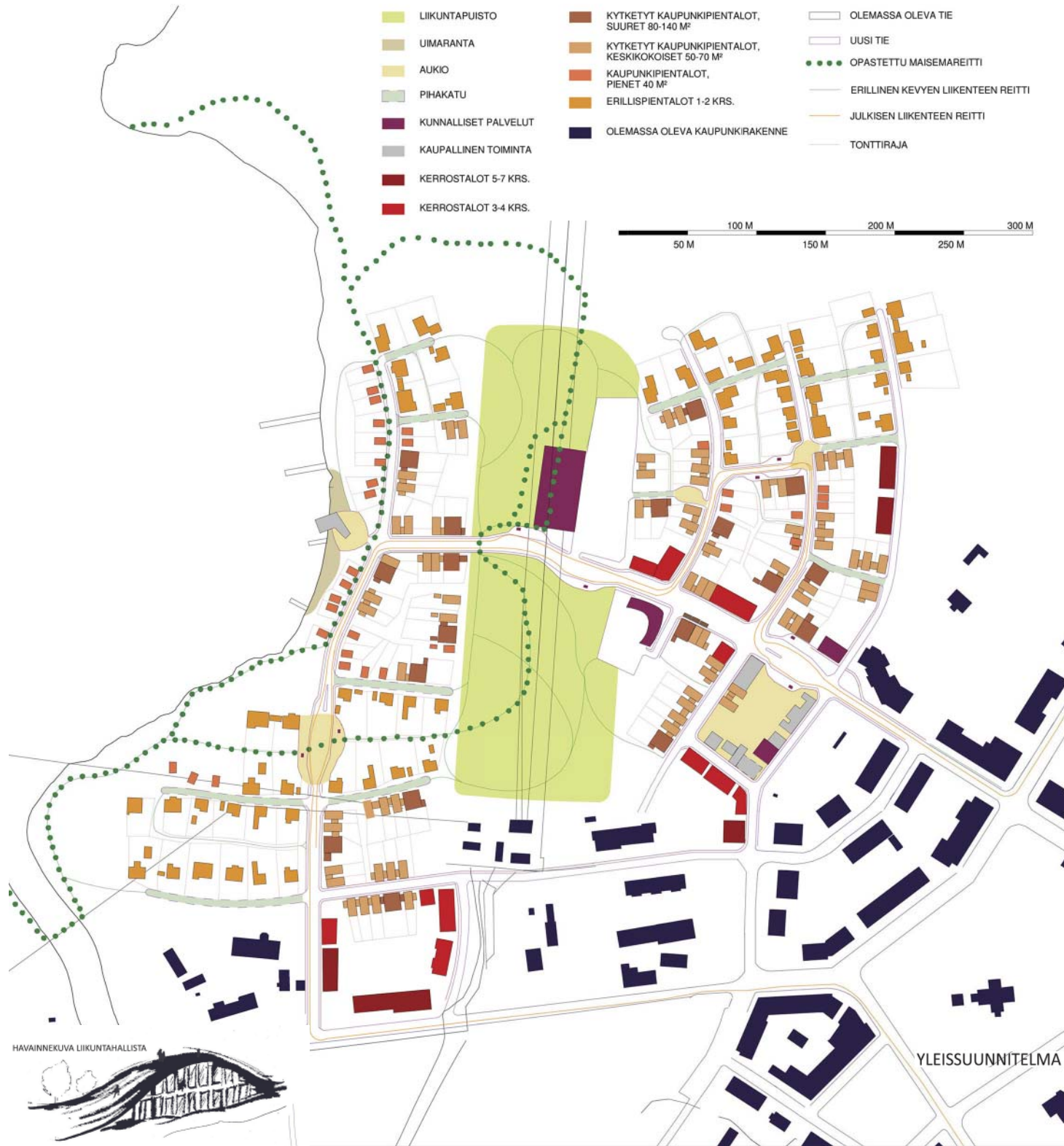

Asukaspalautteessa arvioitiin näin: "Museoalueen vierellä täydennysrakentaminen hyvä idea. Liikuntamahdollisuudet ovat runsaat." Ja toisaalta: "Asemanrannan asuinalue hajanainen, oma erillinen kokonaisuutensa = ei onnistu viemään kaupunkia veden äärelle. Tärkeintä aluetta – alueen yhtenäisyyttä ajatellen – ei ole käsitelty laisinkaan, nimittäin tehtaan pihaa (peltoa)." Tähän voidaan kyllä syyksi todeta annettu aluerajaus.

Kontulainen

Heidi Kontulaisen suunnitelma "Kare" muodostuu kahden toiminnallisen pääkselin ympärille. Voimalinjojen suoja-alueelle on sijoitettu liikuntapuisto ja sen poikki kulkee rantaa kohti kääntyvä Harjukatu alueen pääkatuna. Risteyskohtaan on sijoitettu osin maan alle upotettu liikuntahalli (idealuonnos sivun alalaidassa). Kunnalliset ja kaupalliset palvelut on keskitetty Harjukadun varteen. Suunnitelmalle luonteenomaista on monien erilaisten talotyypin yhdistäminen kiinnostavasti samaan kortteliin. Suunnitelmaselostuksessa esitetty ajatus umpipihoista voisi toteutua paremmin, jos tontin reunoilla olevat talusrakennukset suojaisivat pihaa myös korttelin sisäosissa.

HAVAINNEKUVA LIIKUNTAHALLISTA

YLEISSUUNNITELMA

Kouvonen

Erno Kouvo sen ja Heidi Kontulaisen töiden yhteinen perusrunko muodostui opiskelijoiden yhdessä tekemässä luonnosvaiheessa, jonka jälkeen molemmat tekivät omat harjoitustyönsä.

Kouvo sen suunnitelmassa ”Rock Candy” varsinkin tiivis rantakaupunki on selkeästi rajattu, mutta jää samalla irralliseksi muusta kaupunkirakenteesta. Toisaalta vapaaksi jääneet viheralueet on suunniteltu toimivaksi keskuspuistoksi, joka jatkuu luontevasti Vattolan rantaan. Ranta-alueen luonne on hyvin kaupunkimainen ja samalla perspektiivinäkymästä välittyvä loma-asumisen tunnelma. Ongelmana on pysäköinti, joka hallitsee liikaa piha-alueita.

Vuoden 1994 kaavaselvityksessä todetaan että ”Voimalinjoille on varattu korttelialueiden kohdalla yhteensä 60 metrin levyinen suoja-alue.” Sekä Kouvo sen että Kontulaisen suunnitelmassa virheellinen tulkinta näkyy 120 m suojavyöhykkeenä. Jatkokehittelyssä näiden suunnitelmien mahdollisuuksia on siis syytä tarkastella huomioiden että kokonaisuutta voidaan kehittää paljon yhtenäisempänä.

3.6 LIMITTYVÄ RAKENNE

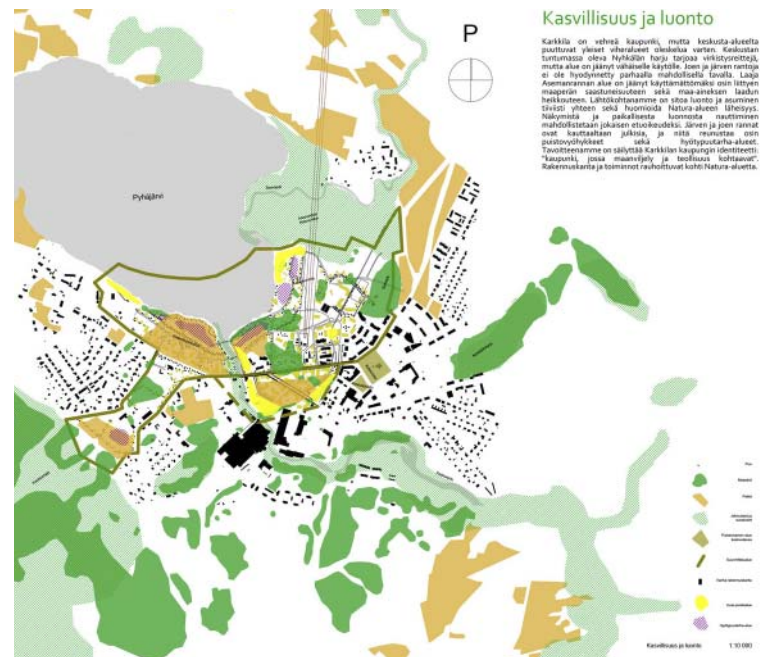
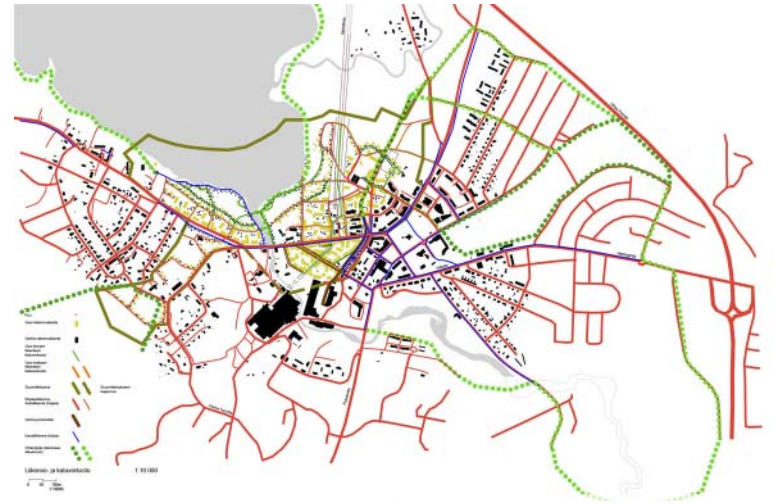
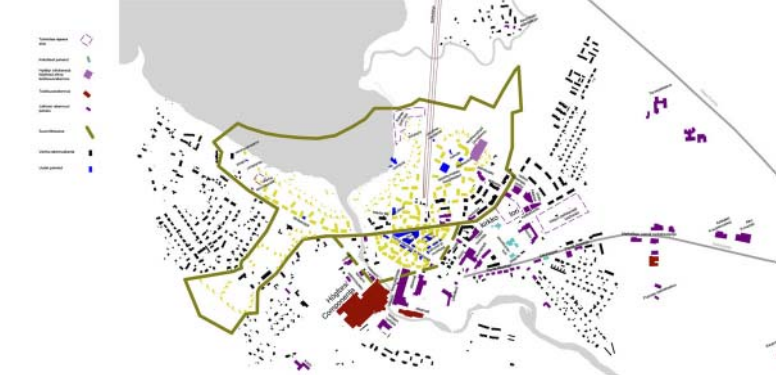
Nikkinen ja Väisänen

Virpi Väisänen ja Laura Nikkisen suunnitteluratkaisu "Rihmasto" on innovatiivinen yhdistelmä maaseudun rakennusperinnettä ja omaleimaista kaupunkimaisuutta. Työn nimi kuvaa hyvin sen orgaanisesti rönsyilevää rakennetta. Kokonaisuudesta muodostuu leimallisesti puutarhakaupunkia.

Siirtolapuutarhamainen hyötypuutarha-ajattelu perustuu karkkilalaiseen hyötypuutarhaperinteeseen valitsevan kaupunkiviljelytrendin ohella. Voimalinja on suunnitelmassa pyritty näkemään vahvuutena "voimalinjapuiston" muodossa. Voimalinjapuiston yhteyteen on sijoitettu laaja kirjo erilaisia toimintoja minigolfista kesäteatteriin. Väliaikaisten tapahtumien järjestämistä helpottavat sähkö- ja vesipisteen sisältävät "kioskit" ovat kiinnostava idea.

Korttelirakenteet ovat vaihtelevia ja pääosin tiiviitä, paikotellen Turuntien eteläpuolella ehkä liiankin tiiviitä. Pysäköintiin maan päällä ei tiiveimmissä kortteleissa löydy luontevaa ratkaisua. Tiiviydestä huolimatta suunnitelmassa luonto tulee osaksi kaupunkirakennetta, joka on vaihtelevuudessaan jatkuva ja yhtenäinen. Suunnitelman jatkokehittämissä liikenneverkon ja pysäköintijärjestelyjen selkiyttäminen on tarpeen.

Kasvillisuus ja luonto

Kaikkialla on selvää kaupunkia, mutta keskusta-alueelta puuttuvat pienet vierasmaat ulkoilman varten. Keskeisten korttelissa oleva hylättyä harjo- tai puutarha-alueita, mutta alue on jäänyt väheksäkä käyttöön. Joon ja Järven rantatiet ei ole hyödynnetty parhaalla mahdollisella tavalla. Laaja Asemantien alue on jäänyt käyttämättömäksi osin liian maaperän suhteellisuuden sekä maanarinnan laulun heikkoudesta. Lähiökehittäminen on tulla laatu ja muuten täysin yhteen sekä huomioida Natura-alueen läheisyys. Näkönyö ja paikallisen luonnon näkönyö mahdollistetaan jokaisen eteläpuolelta. Järven ja Joen rannat ovat kauniita ja jatkuvia, ja niitä reunoista on parantotyylikkyydet sekä hyötypuutarha-alueet. Tavoitteena on säilyttää karkkilan kaupunkimaisuutta: "kaupunki, jossa maaseudun ja luonnon kolutaan". Rakennuskanta ja toiminnot suhteutuvat kutsu Nature-ohjelmaan.

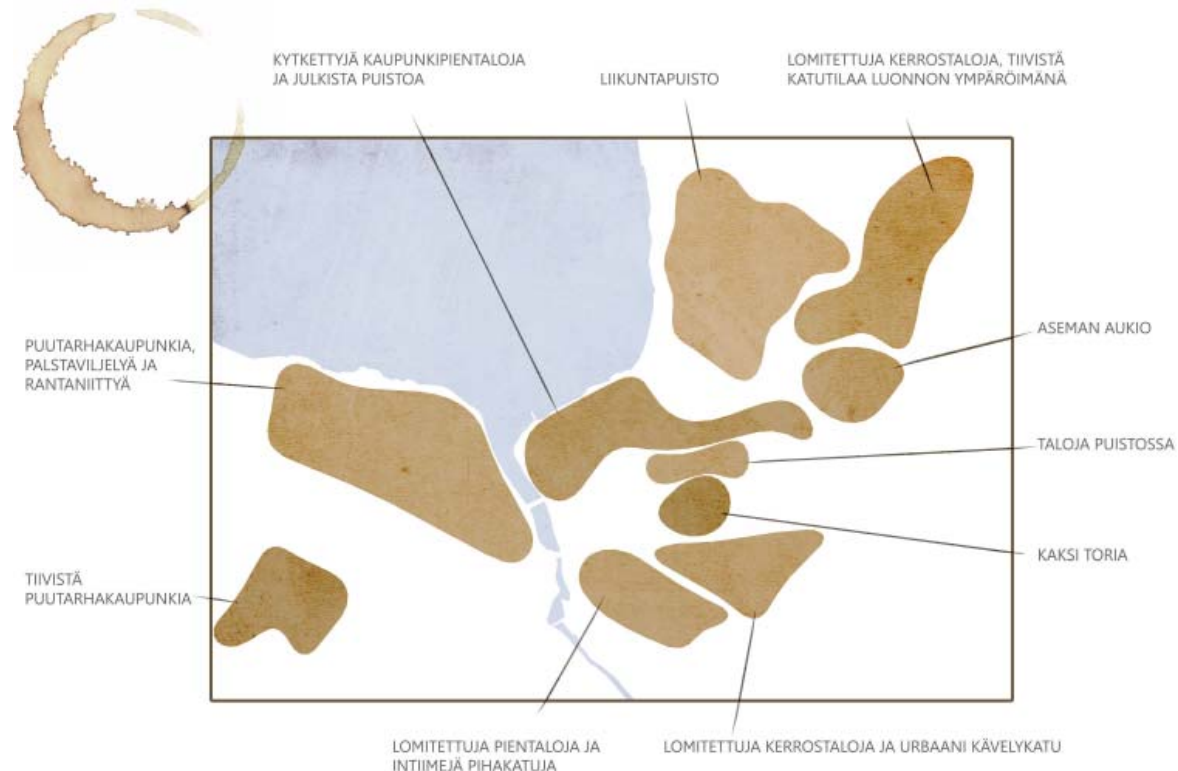
Iivonen ja Säkkinen

Juuso Iivosen ja Ville-Pekka Säkkinen suunnitelma ”Eksponentiaalinen emergenssi” erottuu muista harjoitustöistä edukseen. Se perustuu maisemarakenteen ja maisematilojen perusteelliseen analyysiin ja vaikka kukin osa on suunniteltu osa-alueen omista lähtökohdista, muodostaa suunnitelma ehjän ja juurevan kokonaisuuden, joka ei voisi sijaita missään muualla kuin juuri Karkkilassa.

Asemanrantaan on sijoitettu kytkettyjä pientaloja jotka luovat yhtenäisen katutilan joka päättyy järvinäkymään ja keskeltä haarautuu kohti Vattolan peltoa, sekä lomitettujen kerrostalojen muodostaman kadun, joka tarjoaa samaan aikaan sekä pitkiä näkymiä asunnoista että tiivistä katutilaa.

Ranta on varattu liikuntapuistolle. Asemakadun ja Harjukadun yhtymäkohdassa on Aseman aukio, joka toimii vanhan torin vastapainona ja kumppanina. Alueella on myös oma pieni kahden tiivin aukion kokonaisuutensa, joka on puistikoiden ympäröimä.

Vattolan pellolla on sekä kytkettyjä että erillisiä pientaloja, jotka muodostavat suurehkoja pihapiirejä. Pihapiireissä on asukkaiden omia pihoja, yhteistiloja sekä vuokrattavissa olevia viljelypalstoja. Rannantuntumaan suunnittelijat ovat jättäneet niittyä, jossa voidaan esimerkiksi pitää festivaaleja. Vattolan puoli yhdistyy uudella kävelysillalla Asemanrantaan.

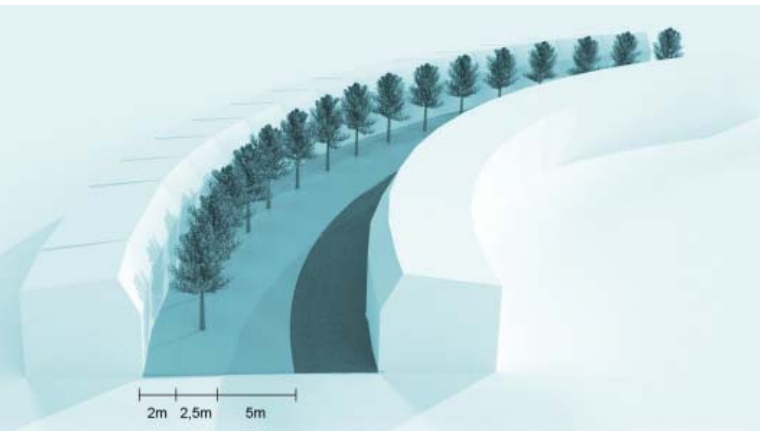

Tehtaan pohjoispuoleinen pelto jakautuu kahteen osaan. Toisella on lomittain sijoitettujen pientalojen muodostama tiivis asuinalue. Sen itäpuolella on lomittaiset kerrostalot muodostavat urbaanin kävelykadun joka kuljettaa kohti Karkkilan keskustaa. Valtatie on jatkettu bulevardina pellon läpi, mahdollistaen keskustan kiertämisen ja siten rauhoittaen keskustan läpiajoliikenteeltä.

Kaupunkikuva on rikas ja vaihteleva. Talotyyppejä on monipuolisesti. Julkisen ja yksityisen tilan ero hahmottuu hyvin. Ratkaisun tilallinen luonne on erikoinen yhdistelmä pitkiä näkymiä läpi väljän avoimen tilan ja tiiviitä, hyvin rajattuja katutiloja. Rakennusten lomittuva sijoittelu on työlle ominaista.

Suunnitelma ulottuu laajalle alueelle, sisältäen myös keskustan täydennysrakentamista sekä uusia puisto- ja katuyhteyksiä.

Jatkokehittäely edellyttää tonttiliittymien ja liikenneverkon suhteen tarkistamista ja tarkempaa pysäköintiratkaisujen tutkimista.

3.7 ASUKASOSALLISTUMINEN JA -PALAUTE

Asukasnäkökulmaa pyrittiin tuomaan hankkeeseen heti alusta lähtien perustamalla helmikuussa Asemanranta-projektin facebook-ryhmä, jonka tarkoituksena oli välittää asukkaiden toiveita, odotuksia ja oma-kohtaiseen kokemukseen perustuvaa paikallistietoa suunnitelmia luonnosteleville opiskelijoille. Kiinnostus facebook-ryhmässä keskusteluun oli kuitenkin melko vähäistä. Aktiivisempi keskustelu heräsi vasta suunnitteluvaiheen lopussa järjestetyssä päätösseminaarissa, jonka jälkeen avattiin harjoitustyösuunnitelmia esittelevä näyttely. Kaupungintalon aulassa ja sähköisesti kaupungin sivuilla järjestetyn näyttelyn yhteydessä kerättiin asukaspalautetta.

Ensimmäisinä facebook-keskustelussa esille nousseita asioita olivat mm. liikuntapuiston idea, yhteys järveen ja asukasmäärän odotettavissa oleva kehitys suhteessa hankkeeseen. Päätösseminaarissa keskusteltiin voimalinjojen kaapeloinnin mahdollisuudesta ja hinnasta. Voimalinjojen alla oleva alue todettiin virkistyskäyttöön soveltuvaksi. Keskustelussa tuotiin esille myös asunnoista avautuvien järvimaisemien merkitys ja painotettiin väljyyden ja valoisuuden modernistisia ihanteita suomalaisuuden käsitteen kautta. Seminaarissa muistutettiin, että Etu-Vattolan rantapello tulvii usein pitkälle, jopa puoleen väliin aluetta, eikä rantarakentaminen siellä siis ole mahdollista. Yksi kiinnostavimpia kriittisiä kysymyksiä oli: Miten kulttuuriympäristön historialliset ja maisemalliset arvot näkyvät harjoitustöissä? Todettiin että kaupungin teollinen historia näkyy suunnitelmissa merkittävästi vähemmän kuin kaupungin nykyisyys ja tulevaisuuden mahdollisuudet.

Harjoitustyösuunnitelmia koskevassa asukaspalautteessa näkyi näkökulmien moninaisuus. Samaa suunnitelmaa arvioitiin näinkin eri tavoin: ”liian täyteen ahdettu” ja ”runsaasti aavaa tilaa, viherkäytävät”.

Seuraavaksi lisää otteita asukaspalautteesta:

Yleisiä huomioita:

”Maapohja on ”kallista”, joten kaikki rakentaminen keskitettävä ko. alueeseen.”

”Jokirannat ja järvenranta tulee säilyttää virkistysalueena. Ei lisärakennuksia.”

”Portaittainen rakentaminen suo auringonlaskun näkemisen mahdollisimman monelle asukkaalle.”

”Uimarannan peltoa ei rakenneta, ettei viimeinenkin järvinäköala kuntalaisilta katoa.”

”Onko muistoilla mitään arvoa, vai katsotaanko vaan tulevaisuuteen?”

”Puutarhapalstat Karkkilaan.”

Kiinnostavia näkökulmia yksittäisiin suunnitelmiin:

”Parametrinen suunnittelu mielenkiintoinen tapa lähestyä aluetta – ehkä onnistunut parhaiten tallentamaan ja replikoimaan alueen ”sielun”.”

”Lisää puistoja, puita, hiljaisuutta.”

”Asemanrannan asuinalue hajanainen, oma erillinen kokonaisuutensa = ei onnistu viemään kaupunkia veden äärelle. Tärkeintä aluetta – alueen yhtenäisyyttä ajatellen – ei ole käsitelty laisinkaan, nimittäin tehtaan pihaa (peltoa).”

”Kekseliäs ja hauska, hiukan leikittelevä – retro, mutta samalla moderni.”

Keskustelun alueen tulevaisuudesta voidaan arvioida aktivoituvan, kun opiskelijoiden luonnossuunnittelmissa edetään kohti kaavoitus- ja päätöksentekoprosessia.

4 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimushankkeessa on yhdyskuntasuunnittelun menetelmin tutkittu koko suunnittelualueen mahdollisuuksia, osassa harjoitustöitä tiettyyn alueen osaan keskittyen, toisissa ideointia on ulotettu ympäröiville alueillekin. Liittyminen teollisuusympäristöön jää monissa harjoitustöissä sivuosaan osin aluerajauksesta johtuen.

Mahdollisuuksia

Useissa suunnitelmissa yleisellä tasolla toistuneita ajatuksia ovat olleet karkkilalaiseen kaupunkitilaan sopiva pienimittakaavaisuus, toiminnallinen sekoittuminen ja kytkeytyminen osaksi Karkkilan kantakaupungin rakennetta. Alueen identiteettiä vahvistava toiminnallinen monipuolisuus edellyttää riittävää asiakaspohjaa kävelyetäisyydellä. Siksi liian harvaa tai hajanaista rakentamista on syytä varoa Asemanrannan alueella. Jotta alue on toimiva kaikille asukkaille, on esteettömyyteen panostettava. Erilaisten sekä omistus- että vuokra-asuntojen rakentaminen on tärkeää valinnanvapauden lisäksi myös koska eri elämänrytmeissä elävät ihmiset tekevät alueesta elävän ja turvallisen aamusta iltaan. Selkeä puistoyhteys keskustasta Pyhäjärven rantaan parantaisi virkistysalueena toimivan ranta-alueen saavutettavuutta ja keskustan viihtyisyyttä.

Rajoituksia

Monessa suunnitelmassa kaupunkirakenne ulottuu voimalinjojen länsipuolellakin pitkälle pohjoiseen, vaikka täyttämätön osa ranta-alueesta ei liian pehmeänä ja kosteana sovellu rakentamiseen ja täyttömaakin saattaa olla ongelmallinen perustamisolosuhteiltaan. Jos alue halutaan rakentaa, tarvitaan siis selvitykset perustamisolosuhteiden parantamisesta.

Vaikka täyttömaa ei vuoden 1994 osayleiskaavaan kuuluvan selvityksen mukaan sisällä rakentamista juridisesti estävää määrää saasteita, herättää täyttömaan ottaminen entiseltä teollisuuskaatopaikalta kysymyksiä mahdollisissa asunnonostajissa. Näihin kysymyksiin täytyy löytyä yksiselitteiset vastaukset ennen kuin aluetta voidaan pitää tulevan asukkaan näkökulmasta houkuttelevana.

Vaikutuksia

Kaupunkirakenteen energiatehokkuuden ja siten ekologisuuden kannalta oleellista on, että alue on täydennysrakentamisella tiiviisti kytkeytynyt olemassaolevaan keskustaan, jotta voidaan rajoittaa liikennemäärien kasvua. Samalla tuetaan keskustan lähipalvelujen toimintamahdollisuuksia ja vähennetään yhdyskuntarakentamisesta veronmaksajille koituvia kustannuksia. Asemanrannan rakennusten liittäminen kaukolämpöverkkoon voi olla ekotehokas ratkaisu, jos turpeenpoltosta siirrytään ensisijaisesti hakkeen käyttöön. Kerrostalorakentamiseenkin yleistynyt maa-lämpö voi olla pitkällä aikavälillä tarkastellen edullinen ja ekotehokas vaihtoehto. Tehokkaimpia keinoja edistää Asemanrannan rakentamisen ekologisuutta on kohtuus omakotitalotonttien rakennusoikeudessa ja matalaenergiarakentamisen edellyttäminen kaikissa talotyypeissä.

Joissakin harjoitustöissä Etu-Vattolan ja Vanhankylän välinen maisema-alue on katkaistu rakentamisella. Tällaisten ratkaisujen tarpeellisuutta on ennen rakentamista syytä harkita tarkkaan. Myös Närön tilan ympäristössä avoimien maisema-alueiden arvoa on aiheellista tarkastella sekä järven puolella pohjoisessa että tehtaan puolella etelässä.

Ideoita

Vastoin odotuksia harvoista sähkölinjojen kaapelointia edellyttävistä suunnitelmista löytyy monet harkituumista ja oivaltavimmista harjoitustöistä. Toisaalta Karkkilan odotettavissa olevaan asukasmäärän kasvuun suhteutettuna tutkitulla alueella riittää ilman kaapelointiakin varsin hyvin tilaa uusille tonteille. Keskustan täydennysrakentaminen huomioiden voidaan jopa todeta, että Asemanrannan ja Etu-Vattolan potentiaali asettaa kauempana sijaitsevien uusien alueiden käyttöönoton tarpeettomaksi tai vähintään kyseenalaiseksi. Monessa harjoitustyössä on toistunut ajatus vanhan pääosin puretun rautatien ratakuiluun sijoitettavasta kevyen liikenteen väylästä ”pyöräilybaanasta”, joka palvelisi Asemanrannasta kaupungintalolle ja teollisuustyöpaikoille tulevia työmatkapyöräilijöitä. Pohjoisessa se voisi jatkaa Tuorilan suuntaan. Konkreettisina ehdotuksina toistuvat hidasliikenteiset shared space -pihakadut ja järven ympäri kiertävä katkeamaton ulkoilureitti, jonka pitäminen lähempänä järvenrantaa kuin Turuntietä edellyttäisi uutta Vattolan ja Asemanrannan välistä kävelysiltaa.

Kokonaisuudessaan hedelmällisimmiksi ratkaisumalleiksi osoittautuivat toimivuutensa vuoksi katu runkona -rakenne ja limittyvä rakenne, joka tuotti monia rohkeimmista ideoista. Näiden ennakkoluuttomien ajatusten pohjalta voi löytyä parhaat mahdollisuudet kehittää Asemanrannasta aidosti omintakeinen ympäristö, joka erottuu muista Uudenmaan asuinalueista ja houkuttelee uusia asukkaita. Kiinnostavia ideoita voi kuitenkin löytää kaikista suunnitelmista. Keskeistä on suunnitteluprosessin avoimuus ja asukkaiden aktiivinen osallistuminen tavoitteiden määrittämiseen ja ratkaisumallien valintaan.

LÄHTEET

Keskeisimpinä lähteinä tutkimushankkeessa olivat Karkkilan kaupungin antamat kartat ja ilmakuvat sekä liikennettä, osayleiskaavaa, kaatopaikkaa, liikuntapuitosuosittelmaa, frisbeegolfia ja sähkölinjoja koskevat aineistot.

Lisäksi maastokäynti toi alueen käytännön tuntemusta. Korvaamaton apu oli myös Tiina Valpolan historiallisesta kartta- ja ilmakeu-aineistosta.

VIITTEET

1 Karkkilan kaupungin strategia

2 Maisemaselvitys, keskustaajaman ja kaakkoisosan osayleiskaava (2009) s.7

3 Maisemaselvitys, keskustaajaman ja kaakkoisosan osayleiskaava (2009) s.5

4 Luontoselvitys, keskustaajaman ja kaakkoisosan osayleiskaava (2009/2010) s. 17

5 Rakennettu kulttuuriympäristö (selvitys), keskustaajaman ja kaakkoisosan osayleiskaava (2011) s.12

6 Wartiainen, Kai (88-90) Högfors-projektin raportit

7 Liikenneselvitys, keskustaajaman ja kaakkoisosan osayleiskaava (2011)

KIRJALLISUUTTA

Aalto, Seppo ja Rentola, Kimmo (1992)
Karkkilan historia. Jkl

Asemanrannan osayleiskaava (1994) MA-arkkitehdit

Hakomäki, Risto ja Mikola, Päivi (1994)
Karkkilan vanha rakennuskulttuuri

Howard, Ebenezer
(1898/2003) A Peaceful Path to real Reform.
Routledge. Lontoo
(1902/1965) Garden Cities of Tomorrow.
Faber&Faber Ltd. Lontoo

Hänninen, Sakari; Salmi-Nikander, Kirsti; Valpola, Tiina
(toim.), Meeting Local Challenges, Mapping
Identities. Papers on Labour History V. Hki 99.

Karkkilan kaupungin strategia (17.8.2013) karkkila.fi

Kuoppa, Jenni ja Mäntysalo Raine (2010) Kestävä yhdyskuntarakenne ja elinympäristö. YTK. Espoo

Schulman, Harry (1991) Teollisen yhdyskunnan murros / Tapaus Högfors: vanha perinne ja uudet visiot. Otava. Helsinki

Tuomas Santasalo Oy (2006) Yrityskysely

Valpola, Tiina (1996) Suojelun arkea, miten toteutui tapaus Högfors, diplomityö TKK:n arkk. osasto

Wartiainen, Kai (1988, -89, -90) Högfors-projektin väli- ja osaraportit

OHJAUSRYHMÄ

kaupunginjohtaja Juha Majalahti (pj)
tekninen johtaja Kari Setälä
kaavoituspäällikkö Pertti Kyyhkynen
kehittämisspäällikkö Satu Sarin

TILAAJA:
KARKKILAN
KAUPUNKI

professori Staffan Lodenius
professori Ari Hynynen
yliopiston lehtori Minna Chudoba
raportin laatinut:
tutkija, tuntiassistentti Jare Virtanen

TUTKIMUKSEN
TEKIJÄT:
TAMPEREEN
TEKNILLINEN
YLIOPISTO

MUUT TUTKIMUKSEN TEKIJÄT

Eveliina Könttä (tuntiassistentti)

Opiskelijat:
Janne Ekman
David Goncalves Monteiro
Anna Heikkilä
Juuso Horelli
Harri Humppi
Aapo Huotarinen
Laura Ihalainen
Juuso Iivonen
Saara Jokinen
Kasmir Jolma
Petteri Kääriä
Heidi Kontulainen
Erno Kouvonen
Hanna Linnamäki
Sanna Liuksiala
Lauri Mäkinen
Altti Moisala

Laura Nikkinen
Jouni Niskakangas
Ville Reima
Henni Ruohonen
Milla Rusanen
Elena Sáez Carrillo
Ville-Pekka Säkkinen
Jani Sarkkomaa
Tuomas Tervonen
Sonja Tilaeus
Iina Tuominen
Tytti Turpeinen
Antti Tuure
Virpi Väisänen
Lassi Viitanen
Ilari Viljanen
Heikki Vuorinen
Jutta Vuorinen

K A R K K I L A N A S E M A N R A N T A

Ekotehokas täydennysrakentaminen pikkukaupungin strategisen kehittämisen välineenä
TUTKIMUSRAPORTTI

TAMPEREEN TEKNILLINEN YLIOPISTO Arkkitehtuurin laitos

Jare Virtanen 31.8.2013

TUTKIMUSHANKE 610292